

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. Évfolyam. 59. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., CHICAGO, Ill., PÉNTEK, 1909. JULIUS 23-án.

VI. Year. No. 59.

MEGINT EGY NYILT LEVÉL.

A BRUNSWICKI FIÓK ÉS A VERHOVAY FÓTISZTIKAR.

Vettük a következő levelet:
New Brunswick, N. J., 1909 július 20.
Tisztelt Singer Mihály urnak, a Bevándorló tiszelt szerkesztőjének, New York. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Kérem, sziveskedjék ezen ideesatolt nyílt levelünknek beesés lapjában tért engedni. Ne tessék kérésünket elvetni, ha még idáig nem is vagyunk előfizetői, mert amit levelünkben megírunk, az nem egy embernek, hanem a Verhovay Betegsegélyző Egylet minden tagja érdekében íródott, akiknek ön is segítségére sietett és beesés lapjában nagy szolgálatokat tesz, noha, ahogy mi tudjuk, azokat nem pénzért, hanem a magyarság iránti szeretetből teszi. Fogadjon előre is fiókjunk tisztikara nevében köszönetemet. Maradok kiváló tisztelettel Puskás Sándor, R. F. D. No. 1, Box 62, New Brunswick, N. J.

Miután mi a közérdek szolgálását sohasem tettük attól függővé, hogy ki a lapunknak az előfizetője vagy sem, szives kétszeggel tessük eleget Puskás Sándor honfitársunknak a közérdek és Verhovay-Egylet tagjainak szempontjából teljesen jogosult kérésének. Ime a nyílt levél:

NYILT LEVÉL A VERHOVAY BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET FÓTISZTIKARÁHOZ. Tisztelt Uraink! A Magyar Hírmondó 26-ik számában főtisztikari határozat látott napvilágot, amely határozat felhívja egyletünk tagjainak figyelmét arra, hogy Perényi Béla tagtársunkat egyletünkben tölteni nem lehet, mert levelet merészelt írni a volt főelőnök urnak, amely levél szerintük oly támadást tartalmaz a főtisztikar ellen, hogy egyletünk tönkretételét célozza.

Mi sem Perényi Béla szolgálatában nem állunk, sem a főtisztikar ellen állást foglalni nem akarunk. Ha azonban érdekünk védelmében az igazságot keressük, ki kell mondanunk, hogy nem találunk Perényi Béla levelében olyan vádakat, amelyekért őt az egylet gyilkosának lehetne nevezni. Ellenkezőleg, mi a levél tartalmával ennek egész terjedelmében egyetértünk s kijelentjük, hogy azért a levél Perényi Béla által az egyletől kizárni vagy felfüggeszteni nem lehet, mint a hogy annak idején a főtisztikar Uhlárt felfüggesztette, mivel ez egy kissé kényelmesen levéllel kedveskedett a főtisztikari gyűlésnek.

Mi emellett határozottan kijelentjük ezenel, hogy a főtisztikar határozatát tudomásul nem vesszük. Hanem kértünk feleletet Perényi Béla azon levelére, melyet a Bevándorló az 54-ik számában közölt. Mert mindaddig, míg azon társulat nevét nem tudjuk, amely Bolla Gáborért a huszezer dolláros jóttalást megadta, addig mi az ő nevére semmiféle pénzeket be nem küldünk. Mert nem akarjuk tovább is, hogy keservesen keresett centjeinket bizonytalan kezekbe adjuk és hogy a mi pénzünkkel bárki is magamagának csináljon „business”-t.

Határozottan követeljük ama pénznek kamatait, amelyet Bolla Gábor a szabályaink ellenére a maga nevével kezel. Mert ha ezeket a kamatokat be nem fizeti, egyletünknek tekintélyes anyagi kárt okozott.

Követeljük, hogy nevünket vagyis fiókjunkat a hivatalos lapból vegyék ki, mert tíz dollárt olyan lapért nem fizethetünk, amelynek New Brunswick város három-nyolc magyarsága közt csupán két előfizetője van. Nekünk a Hírmondó eddig egyetlen egy új tagot sem szerzett, a tíz

dollárt tehát akár odafizetjük, akár a sárba gázoljuk.
Mivel ugy értesültünk, hogy Bolla Gábor főpénztárost az utolsó főtisztikari gyűlésen felmentették, kérdezzük: **elomuttatta-e Bolla Gábor a minden kifizetett pénzről szóló nyugtákat?** Mert ha Bolla Gábor azokat a nyugtákat bemutatni nem bírja, nem hisszük el, hogy azok a pénzek kifizetve volnának s ha ki is volnának fizetve, egyletünket mindig megtámadhatják értük, mert egyes nyugták hiányoznak, Bolla a gyűlésen azokat nem volt képes bemutatni, amint azt a kilenczes bizottság nyíltan ki is jelentette.

Követeljük, hogy a főtisztikari gyűlések ne Johnstownban, hanem Hazletonban tartassanak meg, mert a gyűlés úgy határozott, hogy azok Hazletonban tartandók s csak kivételes esetekben hivatja be a főelőnök a gyűlést más városba. Mi úgy hisszük, hogy ez ideig nem állott be az a „kivételes eset” és mégis a jövő főtisztikari gyűlés is Johnstownban fog megtartani.

Végül követeljük, hogy Kövér Sándor, amíg ügye tisztázva nincsen, mondjon le a főelőnökségről. Mert ha az, amivel vádolják, igaz, a mi egyletünknek főelőnöke nem lehet. Ha Kövér ur, amint ezt a vád mondja, képes volt szarolni, s ha ez a vád igaznak bizonyul, annak vagyunk kötevények, hogy megszarolja az egyletet is, a melynek tagjai azért adják össze centjeiket, hogy özvegyeink és árvaik szükség esetére segítségben részesüljenek. Tisztelettel Puskás Sándor, Puskás Péter, James Molnár, Berta Gábor, Kamenszky Pál, Szalay Sándor, Kálmán István, Burkus József, a Verhovay Betegsegélyző Egylet 52-ik fiókjának tisztikara.

Ezt a nyílt levelet a magam részéről csak egy árva betűvel sem kellene megtoldanom. Tartozom azonban az alább kifejtendő okoknál fogva magamnak és az amerikai magyar újságírásnak azzal, hogy most már leltem teljes felháborodásával visszautasítom azokat a gonoszlelkű és ezéltatos támadásokat, amelyeket Rudnyánszky Gyula ur, mint a Magyar Napilap szerkesztője, Kövérék és Bollák szolgálatában ellenem intézett.

Rudnyánszky Gyula ur engem a leghitványabb módon meghurcolt, azzal vádolt, hogy kiszámított rosszakarattal fordított, sértek, gyanúsított, az olvasókat megteveszttem s hogy rosszakarattal, az újságírás elemi erkölcsében ütköző kijelentéseket közzéadtam. Ezzel vádolta Rudnyánszky Gyula ur — Singer Mihályt. Vádolt engem ezzel pedig azért, mivel én, mint az amerikai magyarság egyik lapjának tulajdonosa és szerkesztője kötelességem, de önzetlenül és bármilyen mellékszándék nélkül megvettem, hogy nyolcezer magyar munkásembernek anyagi érdekét figyelmen kívül ne hagyják. Megköveteltem, hogy e nyolcezer munkásembernek egyletét esakis oly emberek dirigálják, akik erre megbízhatónak bizonyulnak. Megköveteltem, hogy Kövér Sándor főelőnök, akít büntető bíróság előtt van, mondjon le főelőnöki állásáról arra az időre, amíg ez az ügy elintézve nincsen. Követeltem, hogy Bolla Gábor főpénztáros, aki a munkások vérel szerzett centjeit kezeli, mutassa ki, vajjon az egylet pénzét az egylet nevével fektette-e a bankba s vajjon mit gyűmöl- eső az egyletnek az ekképp befektetett vagyona.

Emiatt azután Rudnyánszky Gyula ur a szerkesztésére bízott újságban egy pillanatra felhagyott undorító öndiesőitásával és megrohant engem.
Fel kellett tételeznem, hogy az, aki napról-napra borsónagyisága könyvekkel traktálja olvasóit, hogy őt alapítalannul hántják és meghurcolják, fel kellett tételeznem, hogy ugyanaz az ember nem fog alapítalannul megrohanni engem, s hogy ennél fogva már a kezében vannak a bizonyítékok azíránt, hogy én tévedtem.
Erre azután lapomnak mult pénteki, július 16-áról keltezett számában nyíltan megkövetni a Verhovay-Egylet főtisztikarát, s nyilvánosan beismerni, hogy hibáztam, ha a „Magyar Napilap” a saját felelősségére ki fogja jelenteni, hogy:

MAGYAR MUNKÁS SORSA.

ADALÉK AZ AMERIKAI GYÖNGYÉLETHEZ.

A mekesrocksi sztrájkból kifolyólag lapunk előző számában foglalkoztunk a bevándorolt munkások sorsával. Nem irigylésre méltó ez semmi tekintetben. Még mielőtt partraszállhatna, agyonsanyargatják őt Ellis Islandon, majd ha partraszállott, irigy szemmel kísérik őt az amerikai munkások, akik a saját vajaske-nyerüket féltik. És ha végre van annyira szerencsés, hogy beállítják munkába, akkor az amerikai vállalkozó könyörtelenségével, embertelenségével kell megküdenie.

Hajmeresztő dolgokat beszélt el a mekesrocksi sztrájkból kifolyólag egy római kath. pap, Toner plébános, aki tizenkilenc év óta él McKeesRockson. Istennek e derék szolgálója sokat küzdött az ottani bevándorolt munkások sorsának megjavításáért, de alig tudott valamit elérni. Most pedig szórul-szóra a következőket mondotta: **A munkásokat megcsalják, kiszákmányolják és lehet mondani, lemészárolják, feleségeiket és leánykaikat meggyalázzák.** Ha egy munkás a terhe alatt összerokad és a telepen elpusztul, holttestét megrugdosják. Az aczélepeken uralkodó állapotok szegényfoltját képezik az Egyesült Államoknak. Fölibe a munkásokat elbocsátás terhe alatt arra kényszerítik, hogy sovány munkabérből ajándékokat vegyenek az elomunkásoknak. A munkások itt emberhez méltatlan életet élnek, keményebbet a rab- szolgálatnál.

Igy beszél egy pap, aki ismeri a viszonyokat s akinek lelke felzokog a botrányos állapotokon. De ő csak általános- ságban beszél. Mi azonban ismerünk határozott eseteket, amelyek bennünket annyival közelebb érdekelnek, mert magyar munkásokról van szó.
A minap ugyanis két magyar munkás: **Zalányi Kálmán és Szabó Dezső Miklós** érkeztek New Yorkba. Mint sok bajtársuk, ők is pénzzel tettek odahaza mindenü- ket, átszelték az oceánt és idejöttek a rab- szolgálatba.

Nevezettek Tennessee államban kaptak munkát egy ottani szénbányában. Öt hét- tel ezeltt elhagyták a bányatelepet, még csak ingó-bingójukat sem vihették el on- nan. Utank indultak pénz nélkül, gyalogszerrel, csak hogy megszabaduljanak oly munkától, amelyre rá kellett volna fi- zetniök. Ötheti gyaloglás, szenes kocsi- kon való „dszompolás” után végre New Yorkba érkeztek, ahol a kiéhezettek és halálosan kifáradtak a new yorki mag- yar menház vette gondozásába.

Két honfitársunk napszamos munkát végzett a bányában. Megerőltetni magu- kat persze nem kellett, mert hetenkint a legkülönbözőbb okokból 3 napig rendszeren szünetelt a munka. Kerestek tehát ha- vonta kemény 24 dollárt. Ebből azonban a társaság a következő címeken a követ- kező levonásokat eszközölte:

Lakás és élelmezés	15.50	dollár
Iskola	0.25	„
Orvos	0.60	„
Olaj	1	„
Mosás	0.50	„
Utiköltség törlesztése 4 hónapra át	5.50	„
Szerszámok	0.60	„
Bányászruha, sapka, cipő	3.50	„

Honfitársaink tehát egy hónapig azért dolgoztak Tennessee szénbányájában, hogy 3 dollár 45 centet — ráfizethessenek.

Igy adták ezt elő Zalányi Kálmán és Szabó Dezső Miklós. Adataikhoz alig kell

Carlos temetése.

A spanyol trónkövetelő hullája Triestben.

Emlitettük, hogy don Carlos, a spanyol trónkövetelő meghalt. Triestben a Szent Justus-templomban akarták eltemetni, de erre Ferenc József beleegyezését kellett kikérni. Az osztrák császár táviratilag adta meg az engedélyt a temetésre.
A temetésre a trónkövetelő számos hive Triestbe érkezett s azt mondják, hogy az elhunytak don Jaime nevű fia onnan fog kiáltványt intézni a spanyol néphez.

Singer Mihály.

Tarifa-lakoma.

Tanácskozás a Fehér Ház fehér asztalánál.

Taft elnök hivatalos ebédet adott a Fehér Házban, s erre meghívta mindazokat a vezető politikusokat, akiknek a vámtarifa-revizio kérdésében jelentékenyebb szerepük volt. Czélja az volt, hogy az ebéd utáni jó hangulatban barátságosan megbeszéljék a helyzetet, módokat keres- sen az ellentétek elsimítására. Taft el- nök ezenkívül le akarta csillapítani a mult pénteki beszéde által a republikánus párt tagjai között keletkezett ellenséges hangulatot.

A vendégek között ott voltak Sherman alelnök, az összes államtitkárok, Cannon, Aldrich, Burrows, Hale szenátorok, s szá- mosan a kongresszusi tagok közül.

Társasági szempontból az ebéd siker- lütnél volt mondható, de ami a tulaj- donképpeni célt illeti, e tekintetben sem- mit sem számított. Midőn a lakomának vége volt, a résztvevők azt mondták, hogy az jó hangulatot teremtett, s az em- bereket közelebb hozta az elnök egyénis- géhez, de ezenkívül semmi határozott eredménye nem volt. Az összes vámté- leket újra megfoglyatták, de megegye- zésre nem jutottak. Sem az elnök, sem a többi politikuskok nem engedtek állás- pontjukból.

Az egyetlen fontosabb politikai nyilat- kozat, amit az elnök tett, az volt, hogy a republikánus pártnak be kell váltania kö- telezettségeit, s lefelé irányuló valódi ta- rifa-reviziot kell csinálnia.

Big ess hagyatéka.

Feleségének nem szabad férjhez menni.

A long islandi Mineolában most bontot- ták fel Burgess Vilmos milliomosnak vég- rendeletét, aki a mult héten halt meg Oyster Bayben.
A végrendelet nagy meglepetéseket kel- tett, különösen az elhalt Burgess özve- gyének. A végrendelet úgyis felesé- gére hagyta több millióra menő vagyonát azzal a megszorítással, hogy nem szabad újból férjhez mennie. Ha ezt a kikötést megszegi, mindössze tizezer dollárban ré- szesül.

NÉMETH JÁNOS

V. CSASZARI ÉS KIRALYI KONZULI ÜGYVIVŐ, A LEGBÉGIBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY-ELARUSÍTÓ BANKAR AMERIKÁBAN, LELKIISMERTESN JAE EL ES EZÉRT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA, FORDULJON. ALJEGYZÉKEKÉRT, BORITÉKOKÉRT, ÉRT, VALAMINT MINDEN FELVILAGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

JOHN NEMETH, BANKER, 457 Washington St., New York, N. Y.

YORK CITY, 1909. július 23-án.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

KÖVÉR SÁNDOR UR, A VERHOVAY-EGYLET FŐELNÖKE NYILATKOZIK. A Clevelandban megjelenő Magyar Napilap 168-ik számában Kövér Sándor ur, a Verhovay-Egylet főelnöke valahára megnyilatkozott. Hogy ennek a nyilatkozatnak minél nagyobb nyilvánosságot adjunk, leközöljük íme mi is, még pedig díjmentesen:

Johnstown, Pa., július 15. Tisztelt Szerkesztő Ur! A saját személyemre vonatkozó híresztelésekre a Bevándorlóban már válaszoltam. Miután a Verhovay-Egylet ellen megindított hajsza a főtisztikar közös működését teszi szükségessé, az augusztus 1-ére összehívott főtisztikari gyűlés jogkörébe tartozik a teendő részletes programjának megállapítása is. Annny azonban most is jelzem, hogy a főtisztikar eddig semmiféle hivatalos nyilatkozatot közzé nem tett. A Verhovay-Egyletnél pedig minden a legnagyobb rendben van és lesz is. Az igazság érdekében pedig hatalmunk is lesz hozzá, hogy a rágalmozót becsületre tanítsuk. Ezt épp úgy meg fogja tenni a tisztikar, mint ahogy kötelességét teljesíteni tudja. Ugy a fiókok, mint az összes tagtestvérek addig is legyenek nyugodtan, mert az igazság a miénk és annak győzni kell. A mi egyeletünk nem Jerichó, amelynek falait vad és vak gyűlöletből folyó ordítózással lehetne dönteni. Kövér Sándor, főelnök.

Ezt a nyilatkozatot adta le a főelnök hivatalos minőségben. Azt mondja, hogy az egyeletnél „minden rendben van és lesz.” Elhisszük, csak hogy az egyelet tagjai ennek a rendnek kimutatását szeretnék volna látni, amint ezt a volt delegátusok a hozzájuk intézett levelekben hangoztatják. Azzal „ugy a fiókok, mint az összes tagtestvérek legyenek nyugodtak”, alig lehet a tagokat megnyugtatni. Őket meg kell győzni arról, hogy az egyelet pénzei rendben vannak, hogy a főtisztviselők hűségesen és a tagok érdekében teljesítik hivatalos kötelességeiket. A tagoknak joguk van a részletes kimutatás-hoz és általános frázisokkal a főelnök ur megnyugtathatja önmagát, meg a Magyar Napilap szerkesztőjét, de nem nyugtathatja meg sem az érdekelt tagokat, sem azokat, akik a tagok érdekeit önzetlenül magukévá tették. Foglalkozunk különben a főelnök ural és a kijelentéseivel lapunk más helyén is.

BEVÁNDORLÁS MAGYARORSZÁGBÓL. A bevándorlás Magyarországból az utolsó hetekben öröndetes módon lepadt s hivatalos értesülések szerint a jövő héten még kevesebben fognak ideér-

kezni Magyarországból. A lefolyt héten is csak nyolccszázötven jöttek Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük 137 magyar, 316 tót, 129 sváb, 173 horvát és 50 román.

A bevándoroltak közül New York államban maradt 8 magyar, 32 tót, 5 sváb, 9 horvát. Pennsylvaniába ment 12 magyar, 50 tót, 14 sváb, 4 horvát és 2 román. Ohio államba utazott 20 magyar, 19 tót, 21 sváb, 5 horvát és 8 román. New Jersey államba ment 5 magyar, 32 tót, 14 sváb, 27 horvát és egy román. Connecticutbe utazott 5 magyar, 11 tót, egy sváb, 4 horvát. West Virginiába ment 4 magyar, 14 tót, 12 horvát és 2 román. Missouriba utazott 6 magyar, 21 tót, 25 sváb, 14 horvát. Michiganba ment 22 magyar, 29 tót, 2 sváb, 28 horvát, 9 román. Illinois államba utazott 14 magyar, 43 tót, 6 sváb, 34 horvát és 9 román. Indianába ment 27 magyar, 33 tót, 17 sváb, 13 horvát és 19 román. Wisconsinba utazott 14 magyar, 32 tót, 24 sváb, 21 horvát. Coloradoba 2 horvát költözött.

ÁRVASÁGRA SZÜLETETT. Néhány hét előtt jelentettük, hogy Amperszám Ignácot, a new yorki Kniekerbocker-szálló körfürésze megölte. Az özvegy terhes állapotban kísérte ki férjét a temetőbe és árvájának, egy egészséges fiúgyermeknek, most adott életet. Kívánjuk, hogy a sors által annyira sújtott asszony gyermekében találjon némi boldogságot.

GYÓRY JÓZSEF SEA CLIFFEN. Öszinte részvétellel értesülünk arról, hogy lapunknak munkatársát, Gyóry József bevándorlási biztost az Ellis Islandon végzett terhes munka leütötte a lábáról. Orvosa tanácsára Sea Cliffre kellett mennie. Reméljük, hogy onnan megerősödve fog visszatérni a körünkbe.

NEM KÉZBESITHETŐ MAGYARORSZÁGI LEVELEK A NEW YORKI FŐPOSTÁN. 50 Balala Miss Janka, 62 Barna Harry, 71 Bater Mathias, 85 Bednarik Ignác, 107 Berger Malvin, 140 Brigita Rosina, 149 Bisztritz B., 166 Rotscheler G., 204 Burger S., 277 Czukor Márton, 308 Dietz Frank, 345 Edelheit József, 367 Erber Sigmund, 378 Frankl Sándor, 411 Feldstein József, 418 Feuerstein M., 444 Fischer Florián, 478 Grazel Léna, 506 Günpl Johan, 532 Goldberger Leopold, 564 Gollatz Alois, 591 Grossman Morris, 658 Hellerbach John, 744 Jacobs Herman, 772 Juha Bojta, 779 Jakovitz Jakob, 810 Kaplan S., 849 Klein Bernát, 850 Klein Jenő, 890 Kokos Sándor, 972 Loszur Johan, 1049 Löwy Selma, 1088 Mano Sámuel, 1090 Marecek Theresia, 1190 Müll-

ler Miss K., 1211 Nichol Victor, 1291 Pat-tai Jakob, 1367 Reiner L., 1398 Roosz Mari, 1430 Scottenary O., 1475 Snajder Johan, 1510 Shopiro Sam, 1536 Strausz Dávid, 1594 Stelzner Katerina, 1610 Stern R., 1611 Stern Wolf, 1671 Szinger C., 1672 Singer Chas., 1810 Tischler M., 1818 Togyer Klepa, 1854 Vehovay Frank, 1885 Warga Alex, 1909 Weinstein P., 1982 Zapka S. E. M. Morgan, postamester.

ÖRÜLT MAGYAR LEÁNY. A new yorki magyar negyedben a negyedik utca lakói izgalmas látványnak voltak a tanui minap este. Egy szép és fiatal magyar leány, aki már egyszer az örültek házában volt, egy újabb örülesi rohamában felkuszott az udvaron levő ruhaszárító czölöp tetejére, ahonnan sem anyja, sem a szomszédok, sem a közben előkerített rendőrök nem bírták őt lecsalni. Végre a saját jószántából ugrott le a magasból s tigrisként küzdött az orvossal és rendőrökkel, akik a mentőkoecin a kórházba akarták őt szállítani. Csak nagynehezen bírták őt legyűrni s a mentőkosiban három ember a leányra ült, hogy ki ne szökhesen. Mikes Juliának hívják a szerencsétlen leányt, aki New Jerseyben Beechfordon ugyanabban a szállodában dolgozott, mint pinézermő, ahol anyját mint szakácsnőt alkalmazták. A mult héten tört ki rajta az elmezavar, levetkőzött és teljesen meztelenül sétálgatott. Anyja erre New Yorkba jött vele, ahol a negyedik utcai lakásukon a fenti jelenet játszódott le. Most persze az örültek házában gondozzák Juliát.

EGYLETI ÉLET. A new yorki magyar dalárszövetség f. hó 18-án tartotta meg tisztújító közgyűlését a negyedik utcai Rákóczi Hall termében. Azaz megtartotta volna, ha a Szövetség tagjai kellő számban küldtek volna delegátusokat. A magyarság érdekében helytelenítendő a közöny, melyet a dalegyletek a dalárszövetséggel szemben tanúsítanak. A kevés jelenlevő elhatározta, hogy társadalmi uton erős mozgalmat fog létesíteni a Dalárszövetség életbentartására.

ARCZKÉPLELEPLEZÉS PASSAICON. A Verhovay Betegsegélyző Egylet passaii fiókja a mult héten szép ünneppé keretében leplezte le Verhovay Gyula jól sikerült arczképét.

A szép ünnepegy a passaii Hizsnik-féle teremben, az osztály helyiségében este 8 órakor kezdődött, amelyen a Passaii I. Magyar Iparos Dalkör is testületileg megjelent. A dalkör elnöke, Adám László szép beszéddel üdvözölte a Verhovay Bs. e rohamosan növekvő és gyarapodó passaii osztályát. A lelkes szavakra Neuschwender Béla, az osztály elnöke, válaszolt és testvéri szeretettel áthatott szavakkal köszöntötte az Iparos Dalkör tagjait. Ezután az ünneplők a Himnusz éne-

ARGO
Gloss Starch

SZABADON HAGYOTT KEMÉNYÍTŐ A FÜSZERES FIÓKJA ALATT MAGABA SZEDI A PORT ÉS A SÖPREDEKET — AKKOR AZUTÁN A MAGA FEHÉRNE-MÜJE SZÜRKÉS-FEHÉR, VAGY SÁRGA LESZ. ARGO A TÖKÉLETES KEMÉNYÍTŐ A MOSDÁK RÉSZÉRE — MELEG VAGY HIDEG KEMÉNYÍTÉSRE.

ARGO GLOSS STARCH
THE STARCH FOR EVERY PURPOSE
FOR HOT AND COLD STARCHING

kelték el, melyet az osztály elnökének megnyitó-beszéde követett, melyben azt kívánta, hogy az osztály új helyiségében is a testvéri összetartás szelleme uralkodjék és a Verhovay-Egylet harezosai éppén egy szaporodjanak, mint a régi helyiségében. Az elnök beszéde után Fencsik Ödöné Coppének „A magyar” című költeményét szavaltta el. Miután a Passaii I. Magyar Dalkör Rigás István karmester vezetésével két szép dalt adott elő nagy tetszéstől kísérve, Szécskay György lépett az emelvényre, Verhovay Gyulának zöld füzérrel, amerikai és magyar színekkel díszített és lepellel borított arczképe elé, hogy elmondja arczképlelezés beszéde. Hatásos beszédben megemlékezett Verhovay Gyula életének ismertetése kapcsán a Verhovay-Egylet hivatásáról.

A sikerült beszéd után Szanyi Mariska Rudnyánszky Gyula „Amerikai levelek” című költeményét szavaltta el, majd az Iparos Dalkör ismét szép népdalokat adott elő. Bocárdy Juliska Illyés Bálint egyik szép költeményét szavaltta el, végül a sikerült műsort Langa Lajos zárta be Rákosi Viktorral „A menekült” című szép elbeszélése felolvasásával. Szécskay

György zárószavai után a közönség a Kossuth-nótát énekelte el, mire megkezdődött a PORT ÉS A SÖPREDEKET hangjai mellett a tánc, a kedélyes mulatás, jótékonyczlú sorsolás, miközben még Molnár József adott elő egy sikerült szavaltot.

AKI A KONZULATUS NEVÉBEN SZÉLHAMOSKODIK. Az utóbbi időben egy magát konzuli kirendeltnek valló egyén, aki a Ferenczy, Zombory Gyula és Kámer nevek alatt szerepel, garázdálkodik New Jersey államban. Mindenféle ürügy alatt az ottani magyar munkások pénzét kicsalogatja. Így beállított egy munkához és előadta, hogy ennek valamelyik rokona meghalt s az örökség elnyerésére bizonyos okmányokat kell kiállítani. Az okmányokat, úgy látszik, saját ezéljaira nyomtatott blankettákat ki is töltötte, a teljesen érvénytelen iratokat tényleg a new yorki konzulátus címzére elküldötte s fáradságáért magának 8 dollár 50 centet fizettetve, tovább állt. Más munkásoktól, egy nem létező amerikai munkásegyletbe szóló nyomtatott belépési nyilatkozatokat iratolt alá, fejéknél 2 dollár 50 centet fizettetve magának. Ha-

TÁRCZA.

Móka.

Irta: Zöldi Márton.

Fogarassy Bertalan, a csókafalvi járás főszolgabírája, nagy szélsőségeket egyesített magában. Mikor ítelt, böles, igazságos, törvénytudós bíró volt. Az informálós, protezsáló beszédeket gúnyos nyugalommal hallgatta végig. A beszéd egy hajszálat nem változtatott ítéletén. A sógorának egy ízben kerekén kijelentette: — Ne busulj, az öcséddel sem leszek szigorubb, mintha vadidegen lenne. Nem rovim fel hibáid, hogy nekem is sógorom, de hogy hasznót nem lát belőle, az több, mint bizonyos.

Fogarassy Bertalan idejében a főszolgabíró nagy hatalmat tartott a kezében. Még akkor nem választották szíjjel a közigazgatást a törvénykezeléstől. A főszolgabíró járásában adminisztrátor és bíró volt egy személyben.

A magánéletben Fogarassy Bertalan nem volt olyan kifogástalan, mint hivatalában. Sokat korhelykedett és boros fővel nem egyszer olyan mókákat inszezenált, hogy alig tudott épkezláb kimászni a konzekvenziákból.

Ha valami józú moka ingerelte, akkor a legszentebb javakat is képes volt feláldozni a moka sikeréért.

Egyik sokat emlegetett mókája a következő volt: Z. földbirtokos tilosban járt. Asszonyról volt szó, híres parasztszepségről. Fogarassy főszolgabíró nem volt lusta egy éjszaka a szép parasztimegyesek udvarára csempészni a kalandozó földbirtokos kutyáit, két vizslát és három agarat. Bezárta az állatokat a disznóólba, s azok reggelre olyan vonítást végeztek a fogságban, hogy az egész utca összeszaladt. Mikor aztán kiszabadultak és a deszkakerítésen átugorva menekültek, mindenki tudta, hogy hányadán áll a dolog.

Mint aféle korhely aglegény, sokat északázott és rövid éjjeli álmát az ebéd-

utánival töltötte meg. Ez az ebédutáni álom gyöngéje volt. Megnyuzással fenyegette a huszárját, ha délután egytől-háromig valakit a hálószobájába ereszt, vagy akár csak bejelent.

— A római eszárzt se, ha térdén állva eszszik... hangzott a parancs.

Képzeltető, milyen zord visszautasításban volt része Pattay András, járóki jegyzőnek, ki pont egy órakor magyarázta tiszteletteljes hangon, hogy beszélni szeretne a főszolgabíró ural.

— Három óra előtt a herköpáter sem teheti be a lábát a főbíró urhoz. Ne is tessék tovább prézsmítani a tekintetes urnak.

A szegény falusi jegyző értett a szóból és szépen elballagott azzal, hogy majd három órakor visszakerül.

A főszolgabíró azzal délután nem szundított el. Nagy dolog előtt állott. Negyvenhárom esztendővel a hátán arra szánta el magát, hogy megnösi. Özvegyasszonyt volt elveendő, egy örmagy özvegyt. Meglepetésszerűen hatott, hogy az özvegyasszony bátyját, Jánosy Gézát, a király épp akkor nevezte ki Bihar megye főispánjának. Nem tudta, hogy miként lesz a méltóságos ural, kit sohasem látott, de akiről azt hallotta, hogy vaskezü ember.

Az installáció harmadnapra volt kitűzve. Fogarassy beszélni óhajtott néhány megyebizottsági taggal és üzenni akart nekik, hogy este hol találkoznak. Behívta a huszár és utasításokat adott neki, hogy ide és oda menjen, ezt és azt mondja.

— Igenis, kérem.

— Mehetsz.

— Megyek is, csak éppen azt akarom jelenteni, hogy itt volt a járóki jegyző, beszélni akart olna a tekintetes ural, de korán volt...

— Jó, jó, csak siess.

A huszár elsieltett, s néhány perez mulva kopogtatás hallatszott az ajtón.

— Bujj be! — hangzott a biztatás.

A belépő ember alacsony, szürke öreg ur volt szürke ruhában.

— Beszélni óhajtottam a főbíró ural... — Jó, jó, üljön le oda a divánra. Van

rajta néhány corpus delicti. Vigyázzon, el ne lopja, mert akkor dupla corpus delicti lesz.

— Boesánat, én...

— Tudom, a járóki nótárius, az Isten éltesse, majd elmondja, ha ráér, hogy mit akar, aközben elsihat egy pipa dohánnyt.

Vagy talán jobban smakkol a szivar.

— Köszönöm, nem vagyok dohánynos.

— Ugyan? És miért nem dohánynos?

Talán nem telik?

— Bizony nem igen, — mondotta a szürke ur — miközben óvatosan elhelyezkedett a csöszpuskák, fokokkal, bal-tákkal és egyéb veszedelmes szerszámmal tulrakott divánon.

— Persze szegény az eklészia, a pap maga haragzik. Érttem, nótárius uram. Nekem se igen telnek a fizetésből, a megye szüklen ereszt, de mellékjövedelem az anyyi van, amennyit akarok.

— Amennyit akar?

— Néha több is, — mondotta a főbíró — nagy füstöt eresztve a pipából.

Aztán így folytatta:

— Csak a módját kell tudni. Az a fő, én hálá Isten tudom. Nem csinálok én semmi erőszakot és ugy dül a pénz, hogy csoda.

— Tyűh, a kutya-fáját! — hangzott a esodálkozás az öreg ur ajkáról. És hogy tetszik csinálni azt?

A főbíró komoly képet erőltetett.

— Száz módja is van, de a legbiztosabb a házaló zsidó. Csak a zsidóra lehet biztosan számítani, ha pénzről van szó.

— Ugy? És adnak.

— Amennyi jól esik. A praktika nagyon egyszerű. Ha reggel felkelek és azt tapasztalom, hogy üres a bugyelláris, ki-kialtok az egyik lovaspandurnak, hogy hozson zsidót. Az rögtön lóra pattan és hoz.

— Honnan?

— Az országtúról, vagy akárhonnan. Ideállítja elébem az izraelita atyafit, én pedig kedvesen fogadom, vakarom a fülem tövét és azt mondom, hogy „baj van, Mózi.”

— Tehát a Mózi zsidót tetszik ideeztálni?

— Dehogy, én mindegyiket így szólí-

tom. Nem az a fontos, hanem az, hogy elhitetem vele, hogy feljelentés érkezett elene, mint orgazda ellen, lopott lóbor vásárlása miatt. A szegény zsidó égreföld-fel esküszik, hogy ő nem tudta, hogy a lóbor lopott jószág volt. Megjegyzem, nem esküszik hamisan. Én hagyom beszélni, egy szóval sem zavarom, mikor azután bevégezte, azt kértem, nem tud-e valakit, aki nekem ötven forintot kölcsön adna? A szegény zsidó kap rajta és maga ajánlja fel a kölcsönt. Én még zálogot is kínálom neki, amit ő méltatlankodva visszautasít. Érti? Arra aztán, csak annyit mondom: „menjen most Isten hírel, aztán egy-két hét múlva nézzen be, akkorára megadom a kölcsönt és felveszem abban az ügyben a jegyzőkönyvet.

— És eljön?

— Dehogy jön! Ha lépés mézzel esalogatna, akkor se jönne. Egyik se jött a pénzéért vissza, pedig már vagy száz ilyen hitelezőm jár batyuval a hátán. Érti?

— Érttem, érttem, de azt hiszem, ez törvénybe ütközik.

— Micsoda? — pattant fel a főszolgabíró. Ilyet nekem ne mondjon a nótárius uram, mert perbe fogom hivatalos személy megsértéséért, de még duellumra is hívom. Törvénybe ütközik? Micsoda beszéd ez? Hol az a törvény, mely azt követeli az adóstól, hogy a hitelező után fusson, hogy hajszoljon, vagy hogy előkerítse? Ilyen törvény nincs a Corpus Jurisban, a Tripartitumból is kifejeztették. A hitelező esküszkálhat, licitálhat nálam, de azt nem kívánhatja, hogy én járjak utána. No, ugy-e, hogy ügyesen van kiszelve? Ennyi esze a maguk járásában nincs a főbíróknak! Mi?

— Aligha, — mondotta a szürke ember, aki aztán el is ment, anélkül, hogy jöveletle ezéllát előadta volna. A főbíró hangosan felcazagott. Tetszett neki a moka. De nem sokáig. Rögtön utána beállított a huszárja és jelentette, hogy megest itt van a járóki jegyző.

— A járóki jegyző? Hisz most ment el innen.

— Az egy másik.

— Hadd látom.

Erdei remete.

Irta: Krudy Gyula.

Már irtam egyszer valahol egy bizonyos Kakasvári Ilona nevű hölgyről, aki miután a szimmivészettől visszavonult, naplóját irrogta saját kis palotájában. A „Napló” körülbelül harmincz esztendő óta szedte fel lapjai közé mindenféle szerelmek történetét. Mert hiszen Kakasvári Ilonával más nem történt, mint szerelmes volt és kiábrándult és újra szerelmes lett. Változatos és nagyszerű szerelmek történetek vele addig, amíg nem kezdett bombassin-selyemből való ruhákat

sonló megkötések elkerülésére közöljük, hogy a new yorki csász. és kir. osztrák-magyar főkonzulátus részéről senki sem lett ily vagy hasonló czéliből kiküldve; hogy az „American Labor Union” létezéséről mindeddig nem lehetett tudomást szerezni; hogy annak megadott címére (184 East 34th St., New York) légből kapott, miután ily számú ház az illető utcában nem is létezik. Ha bárhol fellépne a szóban forgó egyén, a new yorki osztrák-magyar főkonzulátus (123 East 17th Street) rögtön értesítették, esetleg sürgönyleg.

A MEGSÉRTETT „TÁRCZAIRO”. Egy közbeesülésben álló new yorki magyar család bájosa fiatal leánya a múlt hét egyik napján születésnapját ünnepelte. A leányukat mindenekfelett szerető szülei a születésnapot ünnepnappá avatták, kedves fészükben családi estélyt rendeztek s erre legjobb barátait, a new yorki magyar intelligenciát jávát, néhány művészt, mérnököt meghívtak. Ezt a teljesen magánjellegű családi ünnepélyt, amelyhez a nyilvánosság alig van köze, valami Benczur Dezső nevű fiatal ember az ő éretlen észével a tollára vette. Elég egyesesen megírt tárczaikkal tromba módon kipellengérezte az ünnepelőket s noha álleveket használt, ezek annyira átálszóak voltak, hogy mindenki ráismert a szereplőkre. A legsötétebb East side lovagjainak nevezte őket s a leányt völgyenyfogsással vádolta. A eziket egy magyar lap leköszölte s a felháborodás miatt általános volt. Benczur Dezső önmaga vallotta be a leány nagybátyja, Pongó Zsigmond vállalkozás előtt, hogy a tárczaikkal ő a szerzője. Pongó erre alaposan helybenhagyta a szerzőt s a társaság többi tagjai, köztük első sorban egy new yorki jeles magyar festőművész ugyanezek utólagos kitalálását kitalálta s a tollát becsületes családok magánszolgálatba mártogató „iró”-nak. Erre azután Benczur Dezső megemelte magát. Nem kért ugyan bocsánatot a sértő czikkért, a mint ezt minden valamire való, érett eszű ember lovagias készséggel megselekedné, hanem szaladt a bírósághoz, hogy ott

guzsba kötsse azt, aki felfofozta és azt, aki ugyanily dolgot kitalálta helyezett. Kedden volt a tárgyalás Hermán rendőrbíró előtt. A vádló Benczur Hunfalvy Hugó, a vádlott Pongót és a pikort Klein Péter képviselte. A bíró a vádló ügyvéd és a védőügyvéd meghallgatása után még csak bele sem ment a tárgyalásba, sem a vádlót, sem a vádlottakat még csak ki sem hallgatta, hanem meghagyta Benczurnak, hogy a jövőben hasonló czikke megírásától tartózkodjék és meghagyta a vádlottaknak, hogy ők meg ne pofonokkal szerezzenek elégtételt a sajtó útján elkövetett sértésekért. Ezzel azután elvetette az ügyet.

A SEGÉLYEGYLET KÖZGYŰLÉSE. A new yorki magyar segélyegylet Cukor Mór elnöke este tartotta meg a Boulevard kávéházban rendezte negyedévi közgyűlést, amelyen az elnök azt az öröndetes kijelentést tette, hogy az új menház a sok akadály dacára a legközelebb át fog adathatni rendelkezésnek. Ezzel kapcsolatban jelentette, hogy a Kossuth Ferenc által felajánlott magyar díszszászó már megérkezett s hogy az „amerikai forradalom leányai” nevű egyesület amerikai díszszászó ajándékoz a menházaknak. Jelentés tétett továbbá arról az igazán elismerésre méltó buzgalomról, amelyet az egyet elnöksége és a menház hivatalnokai azon szerencsétlen magyarok érdekében kifejtettek, akik Ellis Islandon az embertelen szigor által okozott minden keserű végzettségnek. Sokan meg lettek mentve a szenvedésektől, de a nagy buzgalom és erély dacára 144 magyarországi bevándorolt deportálását még sem lehetett megakadályozni.

KATONAKÖTELESEK JELENTKEZÉSE DOLGÁBAN. A new yorki magyar főkonzulátus a következő közlésére kért fel bennünket: Hogyan jelentkezzenek nem tényleges szolgálatban levő katonák (tartalékosok, póttartalékosok) és hogyan kérvényezzék a fegyvergyakorlat alól való felmentésüket: Külföldön tartózkodó nem tényleges szolgálatban álló katonák csak azon esetben jelentkezni, ha tartózkodási helyükön nincs egy ilyen konzulátusi hivatal, vagy pontos címüket és mindennemű lakásváltoztatásukat az illetékes politikai hatóságnál, vagy a közvetítő személynél bejelenteni tartoznak, hogy netalán katonai parancsokat biztosan leheszen kézbesíteni. Mindazok, akik behívójegyet kaptak, avagy tudják, hogy a folyó esztendőben fegyvergyakorlatra kötelesek, és ezen behívó parancsokat eleget

nem tehetnek, kérvényezhetik a cs. és kir. konzulátusi hivatal útján, lehetőleg januárban, kivételképpen július 1-ig, azontul csupán azok, akik behívójegyet kaptak, hogy a fegyvergyakorlat alól felmentessenek. Hogy valaki a fegyvergyakorlat alól felmentessék, ahhoz csupán a katonakönyvét, behívójegyet, 25 centet postabélyegben és egy czédulán pontos címet kell az illetékes cs. és kir. konzulátusi hivatalhoz beküldenie. Most már nem kell tehát kérvényeket írni!

KÉT MAGYAR EMBERT KIVÉGEZNEK. E hónap végével az amerikai büntető igazságszolgáltatás két magyar embert foszt meg az életétől. Az egyik, Vass György, a feleségét ölte meg Perth Amboyban. Julius 27-én fog rémtettéért Trentonban a villamos székben megbűnhődni. A másik haláljelölt Szabó István, aki elserette Boldis Mihály burdosgazdának a feleségét, majd megölte a gazdát. Őt a Pennsylvania állambeli Norris-townban ítélték halálra. Az érdekében benyújtott kegyelmi kérvényt elvetették és e 29-én fogják rajta végrehajtani a halálos ítéletet.

EGY MAGYAR FARMER KESERVEL. Fischer Árpád honfitársunk a Georgia állambeli Maconban zöldségfarmot vett, amelyet családijával együtt mivel. Onnan írja most hozzánk a következő panaszos levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Értésitem, hogy E. R. Bracket fényes ajánlatára mintegy 150 dollár értékű paradicsomot küldtem, melyért nekem 20 dollárt fizetett, mely összeg még a csomagolási költséget sem fedezi. Ez a U. S. farmer sorsa.

Ugyanaznap bátor voltam az ön részére is egy kis láda paradicsomot küldeni, igen kívánsi volnék, mily állapotban érkezett meg.

Daczára a jó eredménnyel járó termelésnek, nem vagyok képes még életfenntartási szükségleteimet sem kielégíteni, mivel az értékesítés körül oly sok visszaélések történnek, hogy a termelés eredménye mások zsebébe vándorol. És nincs törvény, mely a farmert ezen lelketlen kufárok ellen megvédelmezné. Épp úgy mint a bankárok állami felügyelet alatt állanak, úgy kellene ezen bizományosokat is felügyelet alá venni, a nagyobb

WILLIAM S. SUSSMAN
 ■ INGYATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS. KÖLCSÖNÖK INGYATLANOKRA.
 Telefon: 5522 Broad.
 42—44 BROAD STREET, 38—40 NEW STREET
 NEW YORK.

Ha meg akar gyógyulni.
 HASZNALJA A
Mersits-féle INJECTIN és a Mersits-féle SANCTIN-CSEPPEK-et.
 Ezen szerek biztosan és gyorsan gyógyítanak fájdalmas folyást, kínzó gyladást; akár friss a baj, akár régi keletű, hatásuk gyors és biztos. — Az INJECTIN mint befecskendezendő szer lesz használva, a SANCTIN-cseppek mint vortisztító, a baj gyorsabb gyógyulását biztosítja. Egy üveg INJECTIN ára 80 cent. Postán 1 dollár. Feszülő finom fekete gumifecskendő 35 cent. Postán 40 cent. A SANCTIN-cseppek üvege 50 cent. Postán 60 cent. — NE HANYAGOLJA EL BAJÁT, hanem küldjön az alatti címre 2 dollárt papírpénzben, vagy money order és mi elküldünk önnek 1 üveg INJECTIN-t, 1 üveg SANCTIN-cseppeket és egy legfinomabb fecskendőt, úgy hogy ott már nem fizet rá semmit se többet. A csomag semmi felírás a címén kívül nem lesz. Teljes titoktartást biztosítunk. Ezen két új szeret egyedül a Clevelandi Vörös Kereszt Első Magyar Gyógyszertárban (Red Cross Pharmacy) kaphatók és ha postán rendel, címezze a levelet egyszerűen magyarul így: „VÖRÖS KERESZT” magyar gyógyszerár, 8901 Buckeye Road és 89-ik utca, Cleveland, O.
 Írjon még ma a most megjelent „HASZNOS TANÁCSADÓ” című könyvről. INGYEN KÜLDJÜK MEG. INGYEN KÜLDJÜK MEG.

piacokon vásárbiztosokat kinevezni, a kik sürgönyi feljelentésre rögtön tisztázzák az ügyet és a farmer érdekét megvédik. Enélkül a piacoktól távol eső farmerek sikeres működése szinte lehetetlen. Szomszéd farmerom küldött New Yorkba egy vagdon dinnyét, melyért 3 darab kéteentes bélyeget kapott. Ily esetek itt Maconban napirenden vannak. Kiváló tisztelettel Fischer Árpád.

kimutatva. Jussom eszünkbe az, hogy minden nemzetet azon kegyeinek szerint itélik meg, amelylyel nagyjainak emlékeit tiszteli.

A Madách siremlékére eddig beérkezett összeesen ..... 36 dollár
 Reich Vilmos, Berwick, egy kötet „Ember tragédiája”, ára ..... 1.50 „

A KONZUL SZOLGAJA. Báró Bornemissa pittsburgi magyar konzul szolgálója, aki a Betner János névre hallgat, néhány hét előtt New Yorkba érkezett s a 46-ik utca 214. száma alatt vett lakást. Kedden éjjel a szomszédos házba betörttek és egy Sareo Tivadar nevű ember kezei kijelentette, hogy Betner a betörő. A szerencsétlen embert persze elfogták és szerdán reggel állították Kermochnan rendőrbíró elé. Betner lakótársai is megjelentek azonban a bíró előtt és azt vallották, hogy abban az időben, amikor a betörést elkövetették, Betner az ő társaságukban mulatott. Az alaptalanul gyanúsítottat a bíró rögtön szabadon bocsátotta.

ADAKOZZUNK MADÁCH SIREMLÉKÉRE. Madách Imrénék, az „Ember tragédiája” örökéletű költőjének emléket Nagyvárad városi tanácsa azzal gyalázta meg, hogy siremlékének költségeihez nem akart hozzájárulni harmincz koronával. Ez a felháborító eljárás indított bennünket arra, hogy gyűjtést indítsunk a siremlékére. Amerika magyarjai számtalanszor bebizonyították, hogy becsülik a nagyok emlékét. Becsüljük meg a legnagyobbak egyikének, Madách Imrénék emlékét is. Adjon neki annyi a siremlékére, amennyit tud. A tíz centet épp oly örömmel nyugtázzuk, mint a tíz dollárt. Minden beérkező adomány e helyütt lesz

mi benne legdrágább, legértékesebb, legértékesebb. S így gazdagodnak meg azok a nők, akiknek fajtájához ön is tartozik. — Most már rég elfelejttem mindezt — rebegte Kakasvári Ilona.

A remete hangosan toppantott: — Dehogyan is felejtette el! Hát most nem azért keresi a férfiak ismeretségét, hogy a lelkükből elvegye azt, amit az ilyen öregasszony még elvehet? Nem-e minden gondolatával azon van, hogy megismerkedjen a férfi-lelkek érdekes világváival? Mi van a lelkeben, mi rejteződik a függönyök mögött? Napsugaras táj-e, vagy zordon éjszaka? Szeretni ez retten valami olyasmit, amit eddig még nem szeretett, egy lelket, egy fehér vagy fekete férfi-lelket, egy érdekeset... De a karaván már messze jár és csak azokat érheti utól, akik elmaradva földszik a tévi hulladékaikat. Ézrt nem éri mostanában magát boldognak, Kakasvári.

Kakasvári Ilona felsóhajtott: — Doktor ur, maga érdekes ember. — Igaz lehet, de én már öreg vagyok ahhoz, hogy soká elmulattassam. Most megyek az erdőbe.

A remete felkelt, hátat fordított a hölgyeknek és az erdőbe ment.

Ilona barátinójával vígan kocsizott hazafelé és így sóhajtozott: — Igaz, hogy öreg a remete, de harmincz év előtt igaza lehetett neki. Amikor még inget hordott és frakk-kabátot. Akkor tetszettek volna neki még az ékszerem is.

Ohio államban!

Fehér Jenő odautazik az érdekünkben.

Fehér Jenő ur, aki eddig Connecticut államban képviselte a „Bevándorló”-t, Clevelandba utazott, hogy CLEVELAND városában és OHIO ÁLLAMBAN képviselje lapunkat. Fehér ur előfizetési és hirdetési díjak felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Ohio állambeli olvasóink és a magyarság pártfogására ajánljuk Fehér urat.

„A Bevándorló” kiadóhivatala.

Lelkesek és egyleti titkárok ne feledjék, hogy
KÉTSZAZ HÍMZETT MAGYAR ZÁSZÓ
 hirdeti, hogy az egyedüli megbízható magyar zászló- és jelvénykészítő
PERÉNYI BÉLA
 335 East 14th street, New York.
 Irjon árjegyzékért, költségvetésért.

hordani és még haját sem azért festette, hogy ősz szálait eltírtolja. Addig valóban nagyon szerették, mert Kakasvári kisasszony gyöngéd, jószívű és bizonyos tekintetben nemes gondolkozású nő volt, aki csupán azért nem ment férjhez fiatalabb éveiben, mert nem akarta sem magát, sem kedvesét boldogtalaná tenni. Abban az időben, — amely időből ez a kis történet kelt, — Kakasvári Ilona még mindig gyöngéd és jóra való gondolkozású nő volt, ámde már nem volt több fiatal és maga is észrevelte, hogy fiatalága, szépsége és egyéb mulandóságai miatt többé senki sem fogja úgy szeretni többé, mint addig szerették. „Csak a lelke, az én vidám és buskomoly lelkem a régi még” — írta „Napló”-jába. — „Vajjon akad-e valaki, aki a lelkebe fog beleszeretni?” — Rövidesen ki kell jelentenünk, hogy Kakasvári Ilona hosszu esztendőig hiába várta és kereste azt a férfit, aki a lelkébe beléseret. Ő még úgy gondolkozott, mint a hatvanas évek regényírói, akik a csunya kisasszonyokat lelki bájjal felruházván, könnyűszerrel férjhez adták őket, ha az utolsó fejezethez értek. Ő még komolyan vette azt, hogy vannak ideális lelkék és vannak nemes érzésű férfiak, akik keresve-keresik az ideális lelkéket. Csak jöjjenek, ideálisabb lélek Kakasvári Ilonánál egész Budapesten nem található, különösen azóta, hogy bombassin-selyemből varratta a ruháit és hetenkint meggyónva, sehogy sem jutottak eszébe olyan bűnök, amelyekért feloldozást kellett volna kérnie. Saját kis palotájában éldéglélvén, számos vállalkozó férfiú lépte át küszöbét, akik mindenféleképpen oltár elé akarták vezetni. De hát ezek a férfiak, — mint önkön bizonyosan sejtik, — nem a hatvanas évek romantikus és hazug hőseiből kerültek ki, hanem olyanokból, akik modern eszmék-től szaturáltak Kakasvári Ilona nehezen összekerezett vagonokjára pályáztak. Kakasvári Ilona busan, de határozottan nemet mondott nemes kérőinek, pedig ekkor már az volt az egyetlen vágya, hogy tisztességesen férjhez menjen. Egnémelyik kérője már völégényi rangsorba emelkedett, amikor a kapu bezárattott előtte, mások csupán a vallomásig jutottak el.

El. Kakasvári Ilona olyanformán váltogatta idősebb hölgy korában a völégényeit, mint hajdanában a kedveseit. S ilyenformán nem csodálkozhatunk azon, hogy nagyon megundorodott a férfiaktól, — csupán még attól az egytől nem, aki kék frakkban, lakkezipőben és sárga réz-pitykével járkál a régi írők regényeiben. De hol találhassa fel ezt az egyetlen?

A sors kegyelmes volt Kakasvári Ilonához és ötvenedik születésnapján úgy látszott, hogy végre feltalálja azt a férfit, aki vagonokját nem korhelykedésre, sem kártyázásra, sem ifju nőkre nem szándékozik elpazarolni, — sőt még arra sem reflektál, hogy a kis palota egyik udvari szobáskáját férji minőségében elfoglalja. Ez a férfiú egy remete volt, a hívősvölgyi erdőségekben lakott egy kertészházban, abbé-czipőt, hosszu harisnyát hordott, de ezen kívül csak egy ócska felöltött borította testét. Foglalkozására nézve fiskális volt, akitől a hatvanas években elvették diplomáját és azóta remetéskedést folytatott. A régi kertészházhoz egy villa is tartozott, amelyet nyaranta vig pestiek béreltek és a bérszég elegendő volt ahhoz, hogy a remete megélhessen.

Ez a rövidke tudósítást egy öreg asszonyosság hozta el Kakasvári Ilonához, a ki másokkal egyetemben azon fáradozott, hogy Ilonát a boldogsághoz juttassa, azaz férjét találjon számára. Az öreg asszonyosság régi ismerőse, régi barátinója volt Ilonának, — még a fiatalokból s így szólt hozzá:

— Ilona, ez a doktor bolondnak látszik, de nem bolond. Már csak azért se bolond, mert nem vett a nyakába eddig valamely nőszenélyt, amit villatulajdonos léte megselekedhetett volna.

— Helyes. Lássuk az öreg remetét, — kiáltott fel Ilona és felvidámodott, mert remete még nem volt völégényei között.

Kocsira ültek és a remetéhez hajtottak. Kocsira ültek és a remetéhez hajtottak. Kocsira ültek és a remetéhez hajtottak. Kocsira ültek és a remetéhez hajtottak.

díonagságu briliáns függőit is felrakta, amelyek eddig mindig sikert jelentettek. A remete kopasz, nagyfejű, sárga bajszú vén ember volt, metelen mellét vörösréz-színűre marta az időjárás és az ócska felöltő, az abbé-czipő mind helyén volt. Vöröskarikás szemével nyugtalanul pislogott, amikor a hölgyeket észrevette és pár lépést tett előre.

— Kegyed a Kakasvári? — kérdezte Ilonától és tetőtől-talpig megnézte. — Tessék helyet foglalni.

Egy fatöngőt gurított elő és ünnepélyesen intett, hogy a hölgyek leülhetnek. — En kegyedről már sok szépet hallottam, — kezdte Ilona, mint már ilyenkor szokta.

A remete megesóvalta a fejét. — Ezt az egyet nem hiszem. — Azt mondták nekem, hogy ön ideális ember.

Az ex-ügyvéd mogorván nézett Ilonára. — Szóval kegyednek is azt mondták, hogy bolond vagyok?

— A világról sem. Rendkívüli embert keresek már nagyon régen ismerősnek, és csupán ezért jöttem önökhöz.

A remete elnevelte magát: — Különös dolgokat mond kegyed, Kakasvári. Vajjon miért volnék én rendkívüli ember? Mert a természetet jobban szeretem, mint az emberek társaságát? Ha kegyed annyira ismerné az embereket, mint én, bizony soha se vágyódna közéjük. Veszedelemesek az emberek. Tele vannak gyilkos, gonosz ösztönökkel. De hát ezt kegyed asszony léteére úgy sem hiszi el nekem.

— Igaza van, — bölöngatott Ilona. — Az emberek rosszak.

A remetét látszólag mérgecsítették a helyes szóval.

— Nem szeretem, ha igazat adnak nekem. Bizonyosan meg akarnak csalni olyankor. Csak rajta, vágja a szemembe, hogy bolond vagyok, az emberek jók, kedvesek és számsárg elkerülni őket. De én tudom, hogy mi az igazság. Kegyed eljött az emberek közül azért, hogy egy vén embert, egy bibliai remetét szépen bolonddá tegyen. Unatkozott, hát utra-

özönség a megkezdő zenekará- kedélyes miköz- lö egy si-
 EVÉBEN
 bi időben nek valló Gyula és arázdálko- findenféle munkások ott egy nek valam- eg elnye- kiállita- k, saját akat ki is iratokat s ezimére ak 8 dol- állt. Más amerikai t belépési enként 2 ak. Ha-
 ember lé- t:
 ent ki in- mosoly-
 Ha sze- méltöz- aj főispán ál. Gye-
 ssodálkozó
 ent ki in- ott velem. a napam-
 z installá- bíró egy a főispán- gy szólt: a hogy a
 ki jegyző- gyon szép sz. sőtgor. t. Érezte, rel került
 egy bizo- gyról, aki, szsavonult, alótájában. z esztendő- enféle sze- en Kakas- mint sze- jra szerel- zeri szerel- nem kez- ruhákat

A BEVÁNDORLÓ

Amagyar bevándorló és az amerikai magyarok érdekeinek zsebtitkóját.

Megjelen minden **KEZDEN** és **PÉNTEKEN**. Szerkesztő és kiadó: **SINGER MIHÁLY**. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD.

CANADAI IRODA: 218 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Vezérképvisele: **Tavaszy Sándor**.

FIÓKIRODÁK: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

ELFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre..... \$3.— Egyesült Államok egész évre..... \$2.50 Magyarország egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every **TUESDAY** and **FRIDAY**. Edited and published by: **MICHAEL SINGER**. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD.

OFFICES IN CANADA: 218 Dufferin Ave., Winnipeg, Man. Gen. Manager: **Alexander de Taszy**.

BRANCH OFFICES: Pittsburg, Pa., Chicago, Ill., Passaic, N. J.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year..... \$3.— For the United States, 1 year..... \$2.50 For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— A társadalmi élet szinpadán odahaza megint egy megrázó dráma játszódott le. Két fiatal életet a halálba vitt a bünsz szerelem.

— Az asszony szép volt, fiatal és gazdag. Férje előkelő társadalmi szerepet viszt. A véletlen, ez a leghaszontalanabb kerít, az asszony utjába vezet egy kalandokra hozta fiatal embert, akinek vért forrása éhes a budapesti levegő. Vétkeznek. S mikor a férj megtud mindent, a bünsz szerelem a férj haragja elől a halálba menekülnek.

— Ki dobna az asszonyra, ki a fiatal emberre az első követ? Sajnáljuk őket. Oly társadalom nevelkedtek, ahol a bűn, amíg nyilvánosságra nem kerül, a legirigyletebb erény.

— New Yorkban történt. Egy békés polgár békés polgártársainak egy gyűlésen beszédet mond. Rámutat a társadalmi, gazdasági és politikai téren uralkodó fékelyekre. S alig végezte be a beszédét, két rendőr galléron ragadta és vitte őt a dútáiba. — Ha Washington György most feltámadna és körülnézne az országban, hamarosan visszavágnának a sirjába.

— Perzsiában minden nagyobb emóció nélkül lesztek a sah fejről az oda nem illő koronát. Ugyanezt megselekedték a közelmúltban Törökországban Abdul Hamid szultánnal. A nép fenségjei lassan érvényesülnek, de érvényesülmi fognak mindenütt és minden vonalon. Talán még Magyarországon is.

— Az angol lapok azt adják hírül, hogy a termés beszédére ötven ezer munkást keresnek. És Ellis Islandon mégis visszaüldözik hazájukba azokat, akik dolgozni jönnek ide.

— Spanyolországban a nép tiltakozik a marokkói háború folytatása ellen. Ez már igazán nem illik. Ha a királyoknak már háboruszkodni sem volna szabad, mit ér akkor az egész királyi diesség?

— Vannak emberek, akik mindenáron megváltóként akarnak szerepelni. Elfogadjuk ezt a szereplésüket is, feltéve, hogy a megváltás munkáját önmagukon kezdik.

— Azok beszélnek legtöbbet az ére nyekről, akik legkevésbé ismerik. Szeretném, ha egyes írók tükrök előtt írának meg a cizkiket. Ha feltekintenek, talán mégis elszégyelnék magukat.

— Coloradoban a nőknek szavazati joguk van. S most egy asszonyt akarnak mint képviselőt a kongresszusba küldeni. Helyes. És közben a férj fogja odahaza a gyermeket szoptatni.

— Szerencsére azonban a coloradoi asszony még sem fogja megmentetni a hazát. Az alkotmány udvariatlan a hölgyekkel szemben. Nem engedi be őket a törvényhozásba. Coloradoban tehát a nők csak Coloradót fogják politikai tanácsaikkal boldogíthatni.

AMERIKAI DOLGOK.

Uj földalati vasut New Yorkban. A héten nyitották meg New Yorkban a második alagut-vasutat, mely a Hudson folyó alatt áthaladva, New Yorkot New Jersey-vel köti össze. Az új vasutal 3 percz alatt lehet a new yorki Broadway-től Jersey City-ig jutni.

Harcz a hívekkel. Alpena-ban, Mich., Nowalowski-t, a lengyel templom plébánosát egyházközségének két tagja egy percpatvarból kifolyólag megtámadta, s megverni akarta a saját lakásán. A plébános nővére revolverrel sietett a bátyja segítségére, s a támadók mindegyikét egy lövéssel megsebesítette. A leányt elfogták, de miután a sebesülések nem életveszélyesek, óvadék ellenében szabadlábra helyezték.

Az amerikai nyilvános könyvtárak. A washingtoni országos közoktatásügyi hivatal statisztikát adott ki az Egyesült Államokban levő könyvtárakról. Ezek szerint minden 15,000 egyénre esik egy nyilvános könyvtár, s minden 100 személyre 72 kötet könyv. Van 2298 olyan könyvtár, mely 5000-nél több könyvvel rendelkezik, s mintegy 6200-ra rug azon könyvtárak száma, melyek könyvkészlete 1000—5000 kötet között váltakozik.

A cipőgyárosok fenyegetőzése. Lynnben, Mass., vannak az ország legnagyobb cipőgyárai. Az ottani cipőgyárosok szövetségének titkára a napokban azt a kijelentést tette, hogy a nyersanyag árának folytonos emelkedése, valamint az örökös munkás-sztrájk miatt a gyárosok mindig kevesebb haszonnal dolgoznak, s ha ez így tart, nem valószínű, hogy a gyárosok, s tőkésük benne hagyják tőkéiket sokáig ilyen vállalatokban.

Sztrájk Youngstown-ban. Az American Steel & Tin Plate Co. összes munkásai a héten sztrájkba léptek, mert a gyár, mely eddig kizárólag unió-munkásokkal dolgozott, most a nyílt-műhely rendszert léptette életbe. A munka a gyárban ez idő szerint teljesen szünetel.

Drága csók. Egy Toussaint nevű gazdag, 73 éves aglegény, aki East Cannonban, Conn., lakik, 100 dollárt fizetett egy eskőért, melyet egy, a házban lakó asszonytól rabolt. Amint az asszony a konyhában dolgozott, az öreg ur hátulról hirtelen átkarolta, s egy csókot nyomott arczára. Mihelyt az asszony a meglepetésből felecsodott, egy barátjához sietett, akinek elpanaszolta a rajta esett nagy sérelmet. Ennek tanácsára azután elmentek az öreg urhoz, s perrel fenyegetőztek arra az esetre, ha az száz dollárt nem fizet. Ezt megkapta, de az öreg boszúból a lakást felmondta.

Nem sikerült kirándulás. New Yorkban egy Kippler nevű borbély az utczán megtámadta barátját, Saible Sámuel, mert az Kippler feleségével Coney Islandra kirándult. Egy rendőr mindnyájukat letartóztatta, s a bíróságra vitte. Saible azzal védekezett, hogy nem tudta, hogy az asszony nem szerette meg férje beleegyezését a kiránduláshoz, mire a bíró elbocsátotta őket.

Pénz a halott szájában. Hogy az elején kezdjük, hát emondjuk, hogy a vasárnapi zivatar alkalmával egy Eriuson nevű esapologény esónakkirándulást tett s a vízbe fulladt. Holttestét hétfőn megtalálták, s egy temetői vállalkozónál helyezték el ideiglenesen.

Még ugyanaznap a halott egy volt barátja, Murphy jelentkezett, s felkérte a temetőrendezőt, hogy hagyja őt magára a holttesttel. Kérését teljesítették, de a mint a temetőrendező kifelé mentében visszanézett, látta, hogy Murphy a halott száját kinyitja. Murphy megmagyarázta, hogy a halott szájában pénz lehet. Az ember segített, s Murphy a szájából egy ötdolláros bankót húzott ki.

— Többnek kell lenni, — mondá. Egy másik kísérlet folytán egy újabb ötdolláros került ki a halott szájából. Majd egy harmadikat is találtak.

— Ez az egész, — mondá Murphy, — A pénzt elviszem.

— Abba nem egyezem bele, — mondá a temetőrendező. — Ha ez a halott valami pénzesbánya, akkor megtartom.

Murphy elment.

Detektívek még aznap elfogták, s bevallotta, hogy vasárnap kirándulásra ment Eriuson. Velük volt egy tengerész, akinek volt 15 dollárja. A tengerész a csónakban elaludt, mire ő és Eriuson megrabolták pénztől. Egy evező kiesett a csónakból, mire Eriuson a pénzt a szájába tette, s a vízbe ugrott az evező után. Göres fogta el, a vízben elmerült, s nem került többé a felszínre.

A rendőrség azt hiszi, hogy Eriuson a vízbe ugrott, hogy a partra uszson, s ne kelljen a pénzt társával megosztania. Ugrás közben Murphy a lapáttal fejbeütötte s ez okozta, hogy Eriuson a vízben elmerült. Murphys az ügy kiderítéséig fogva tartják.

Borzasztó gyilkosság. Clairton-ban, Pa. egy elhagyott uton megtalálták Salomon Mari asszony holttestét, akinek feje egy ködaraballal volt összeverve, s szétrovasolva. A gyilkossággal az asszony férjét gyanúsítják, akit elfogtak.

Aratómunkások kerestetnek. A washingtoni munkaügyi minisztérium jelentése szerint a nyugati farmereknek ez idő szerint 50,000 munkásra van szükségük az aratáshoz.

Megszűnt sztrájk. A Standard Oil Co.-nak Butlerban, Pa., levő gyáraiban kitört sztrájk a felek kölcsönös megegyezése folytán megszűnt. A béke létrejötté nagy részt Bezewski katolikus plébános közbejárásának köszönhető, aki szorgalmasan járt közbe az egyezés érdekében. Mindkét fél engedett valamit álláspontjából.

Zavargás New Castle-ban. A new castle-i, Pa., vasbányagyárban kitört sztrájk alkalmából nagy zavargás keletkezett, mely abból származott, hogy a gyárba sztrájktrórkot igyekeztek becsémpészni. A sztrájkolók megtámadták a sztrájktrórkot; a veredésbe a rendőrség is beleavatkozott, s számos sztrájkolót elfogtak. Mintegy husz ember megsebesült.

Munkások pusztulása. Vails, N. J., közelében egy vasútépítésnél történt dinamitrobbantás alkalmával hét munkás életét vesztette. A nyolczadik, aki életben maradt, két szemét és egy karját vesztette el.

Öngyilkosság a sirnál. New Haven-ben, Conn., egy Robert Leibiger nevű ember felesége nyitott sirjánál akarta magát agyonlőni, amiben csak nagynehezen bírták megakadályozni.

Az elnök utitálcája. A washingtoni kongresszusban az elnöknek évi 25,000 dollár utazási átalányt szavaztak meg. Bowers kongresszusi tag Mississippiből, ezt mindenáron megakadályozni akarta, kísérlete azonban nem sikerült.

ADAKOZZUNK!

Madách Imrének, a nagy költőnek, sir-emléket állítunk. Adjon minden Amerikában élő magyar erre a nemes célra néhány centet. Minden beérkező adományt nyilvánosan nyugtázzunk. Az adomány levélszékekben is beküldhető erre a címre: „BEVÁNDORLÓ”, 327 East 13 street, NEW YORK.

HA OLVASNI akar szép regényt **INGYEN** kap olyant, ha erre a címre küld egy kétcentes bélyeget: **RUTTKAY JENŐ** 106 AVENUE B, NEW YORK

DR. KIRÁLY BÉLA

KERESZTÉNY GYÓGYINTÉZETE

123-5 Street, McKeesport Pa.

Gyógykezelek a saját intézetemben mindennemű betegséget, egy nőknél mint féi fiaknál kés, fájdalom és elatás nélkül. Haskéregérülést, rákot, jótállás mellett, operáció nélkül végbélbajokat. Férfiaknál és nőknél 8-10 nap alatt folyásokat és sebeket, amelyek más orvosok kezelése alatt hónapokat vesznek igénybe.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEKBE EMLITSÉK A „BEVÁNDORLÓ”-T. Minden bizalmas levélre bizalmasan válaszolok.

A NAGYVILÁGBÓL.

Ujabb kivégzések. Konstantinápolyban ismét felakasztottak tizenhárom embert a régi szultán hívei közül. A kivégzettek közt volt Yussuf pasa is, a szultán testőrségének parancsnoka.

A suffragisták szabadlábra helyezése. A legutóbbi zavargások alkalmával Londonban elfogott suffragista nők a börtönben „éhségstrájk”-ot rendeztek s ennek következtében kénytelenek voltak őket szabadlábra helyezni. A foglyok minden eddelt visszaszántottak. Az egyik nő, aki 126 órán át nem evett, kénytelenek voltak kórházba szállítani.

Az új spanyol trónkövetelő. Don Carlos halála folytán a karlista párt az elhunyt fiát, Don Jaymet fogja spanyol trónkövetelővé kiáltani. Azt hiszik, hogy Don Jayme vezetésével a karlista mozgalom az eddiginél sokkal erősebb lendületet fog venni.

Dan Jayme atyja temetésére Párizsból elutazott. Nem is fog ide többé visszatérni, mert amúgy is kitiltanak a trónkövetelő kikiáltásáról szóló, 1881-ben életbe lépett francia törvény értelmében, mely azt mondotta ki, hogy a Franciaországban valaha uralkodott királyi családok életben levő legidősebb sarjának nem szabad francia földön tartózkodni.

Spanyolok és mörök harca. A spanyolok és mörök között Marokkóban legutóbb lefolyt összecsapás sokkal komolyabb kimenetelű volt, s sokkal nagyobb veszteséggel járt a spanyolokra, semmint eleinte hitték. A mörök lovas csapatokkal magát a spanyol főhadiszállást támadták meg, s fanatikus vitézséggel harcoltak, öldököltek az ellenség soraiban. Csak hosszantartó, gyilkos tüzeléssel lehetett őket visszaszorítani. A spanyolok vesztesége 15 halott és 22 sebesült. A halottak között egy ezredes és egy főhadnagy is van.

Kubai pénzügyek. A kubai kormány különböző közmunkák céljaira, s az államadósságok rendezésére öt millió dollár értékű kötvényt akar kibocsátani.

Rendszerváltózás Perzsiában. Az új perza kormány lázas buzgalommal dolgozik a rend helyreállításán, s azon, hogy az alkotmányos választásokat mielőbb megtarthassa. Egyszermind európai rendszerű, új rendőrséget akar a perza főváros, Teherán részére szervezni, hogy a körend teljesen biztosítva legyen.

Az új német kancellár látogatásai. Az új német birodalmi kancellár, Bethmann-Hollweg e hónap végén Bécsbe, azután Rómába utazik, hogy az osztrák és olasz külügyminiszterekkel tárgyaljon.

Katonai brutalitás Japánban. Egész Japán lakossága és sajtója felháborodva tárgyalja azt a kegyetlenséget, amellyel a napokban egy katonai gyakorlatot véghezvitték. Midőn a nap a legmelegebben sütött, s a hőség elviselhetetlen volt. Takasaki város helyőrségparancsnoka fegyvergyakorlatot rendelt el. A katonáknak nélkülük, teljes felszereléssel kellett kivonulniok, s órákig kellett a legnehezebb gyakorlatokat végezniök.

Az emberek közül sokan elvesztették az eszméletüket, s elterültek a földön, de azért csak folytatták az emberkinzó feladatokat. A gyakorlat következtében 6 katoná meghalt, s 22-en a kórházban fekszenek igen kritikus állapotban. A sajtó az embertelen parancsnok megbüntetését követeli.

Üldöző oroszlanok. Tarlton, egy afrikai utazó jelenti, hogy Naivasha-ba utaztában egész utján öt oroszlan üldözte, s egy hajszálon mult menekülése. Rooseveltnek bő aratása lesz, ha e környékre megérkezik.

Indiánok támadása. Mexicóban, a Juintona Roo tartományban maya-indiánok megtámadták a tizenhetedik gyalogezredet; hat embert megöltek, s tizenhetet súlyosan megsebesítettek. Az indiánok veszteségét nem tudják.

Clemenceau bukása. A francia kormány, melynek Clemenceau volt az elnöke, a héten drámai körülmények között fejezte be pályafutását. A képviselőház 212 szavattal 176 ellenében a kormány ellen szavazott, mire Clemenceau rögtön benyújtotta az egész minisztérium nevében lemondását.

A bukás oka a hadi tengerészet vezetésében uralkodó botrányos állapotokban keresendő. A képviselőház tudvalevőleg pár hétt ezelőtt bizottságot nevezett ki az állapotok megvizsgálására, s a bizottság jelentése olyan botrányos dolgokat tárt fel, hogy csaknem az összes képviselők felháborodtak rajta, s a jelentés fellett való szavazásnál a többség megtámadta bizalmát a Clemenceau-kormánytól. Clemenceau utódjául Poincare-t, vagy Briand-ot emlegetik.

Az új sah ünneplése. A perza nép kitörő örömmel üdvözli mindenütt az új eszázárt, ahol csak megjelenik.

Megtámadott törökök. Mozul-ban, ázsiai Törökországban egy csapat tatár megtámadott egy török ezredet, s mintegy negyvenet közülük leltek, némelyeket fogságba huzoltak. A támadók azután visszahúzódtak a perza határ felé.

Argentina és Bolivia. Argentina háború készül Bolívia ellen. Elrendelte, hogy Bolívia követe hagyja el Argentína területét, s saját követét visszahívja Bolíviából. A konfliktus oka az, hogy Bolívia visszautasította Argentína határozatát a Bolívia és Peru között felmerült határvillongás ügyében.

Japán fenyegetőzik. A japán kormány szócsöve, a „Kokumin” című lap erősen kikel a kínai kormány ellen, hogy az nem tartja meg a hágai egyezés feltételeit, s fenyegetőzik, hogy ők is megváltoztatják barátságos magatartásukat. A portugál király eljegyzése. Manuel portugál király eljegyzette Edward angol király unokanővérét, Alexander hercegnőt, Fife hercegeének legidősebb leányát.

ÉRTESÍTÉS.

T. vevőim szíves tudomására hozom, miszerint néhány hétre üzletileg Európába utazom; egyidejűleg kérem, hogy rendelkezéseiteket távolléteomban **ENGEL HELLER CO.** céghez, 29-31 First Ave., N. Y., küldjék, ahonnan azok éppen oly pontosan lesznek elintézve, mintha az személyes felügyeletem alatt történték.

Tisztelettel

Mayer József.

Pásztor Béla

ez idő szerint Johnstownban és környékén dolgozik. Ajánljuk őt ottani honfitársaink jóindulatába és pártfogásába.

Magyar fogorvos

Foghuzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés.

DR. FRANK KERN

233 EAST, 10. UTCZA, NEW YORK.

— Az első és második Ave. közt. —

RENDEL: Reggeli 10-től esti 8-ig.

Vasárnap: Reggeli 10-től d. u. 1-ig.

JOGÜGYI IRODA

KIZÁRÓLAGOSAN HAZAI ÜGYEK ELINTÉZÉSÉRE, KÜLÖNÖSEN TELEKONYVI ÉS ÖRÖKSÖDÉSI ÜGYEK RENDEZÉSÉRE, ELKÉSZIT MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ OKMÁNYOKAT JUTANYOS ARON. AZ IRODA ELEN ÁLL

DR. VASVÁRY W. JENŐ

OKLEVELES HAZAI ÜGYVÉD, A „BEVÁNDORLÓ” SEGÉDSZERKESZTŐJE.

Levélbeli megkeresések így czimzendők:

BEVÁNDORLO

327 East 13th Street, New York.

SZABÓ LAJOS postamester

CHROME, N. J. és VIDÉKE

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE.

HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.

Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legzaakyszerűben elvégzek. Tanácsot és utbatgazistást ingyen adok. CZIM:

LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

Hazai dolgok.

Politika a kávéházban.

Budapest. A Korona-kávéházban nyílt háboruban tört ki a válság néven ismeretes politikai feszültség. Egy ügyvéd és egy gyógyszerész bogozták az összebonnyolódott szálakat. Az ügyvéd, aki a sebes tényleg embere, Bánffy Dezső mellett tippelt. A gyógyszerész Wekerlét öhajította továbbra is a koalíziós kormány élén élvezni, ami tagadhatatlanul szerényre vall, mert Héderváry (habár Khuen nélkül) névrokona a patyikuskak. A politizálás, akár csak a helyzet, elmégedett és a gyógyszerész egy pohár aqua nem destillátával leöntötte az ellenfelet. Az ügyvéd a víztől nem hiült le, hanem ellenkezőleg, még jobban nekihevíjt és az asztalon található összes poharakat a gyógyszerész fejéhez vágta. A kávéházban nagy riadalmat keltett a súlyos érvekkel kombinált politizálás, a melyből nyomban leszűrtek a vendégek a tanulságot, hogy a válságot erőszakkal nem oldhatja meg sem a Korona-kávéház, sem a korona.

Egy diák öngyilkossága.

Budapest. Ötvengy évesanyjának Lehel-utca 5. szám alatt levő lakásán agyonlőtte magát Bátor Endre tizenhétéves fiú. A szerencsétlen fiút rögtön megölte a revolver golyója. Hozzáértőzői nem is sejtették, mi készítette a fiatal tanulót végzetes tetteire, mert a legutolsó pillanatig semmi rendkívül nem vettek észre rajta. Most megtalálták a szerencsétlen fiu naplóját s ez a napló megmagyarázza öngyilkossága okait. Érdekes, megható, közvetlen írás ez. Husvétkor kezdődik, egy összehúzóssal, amely Bátor Endre s az egyik tanárja között történt. Bátor Endre a budapesti Nagymező-utcai felső kereskedelmi iskolába járt, jó tanuló volt és soha sem volt ellene kifogás. Mégis megtörtént, valami roppant kiesinyes dolog miatt, hogy az egyik tanárja óra alatt, az egész felső osztály füle hallatára gomorhán hánt vele. Leszidta, majd azzal fenyegette meg, hogy arezül üti. A fiúnak lángborult az areza és tiltakozott ez ellen. Természetes, a tanárnak sem kellett több, hogy egy tanuló feleselni mer vele, még jobban összeszidta s azontul, ahogy csak tehette, ártott neki. Bátor Endre ekkor panasza ment Lengyel igazgatóhoz, elégtételt kért azért a brutális, tanárhoz éppen nem illő bánásmódot, de az igazgató elutasította. A szerencsétlen fiu naplójában elkieseredve írja le szomorú sorsát; senkinek sem mert szólni, csak egyik tanárjának, aki mindig jóakarattal volt iránta. A tanár megvigasztalta s megígérte neki, hogy kieszközi azt, hogy felvegyék a másik felső kereskedelmi iskolába s így nem kénytelen ebben az iskolában érettségizni, ahol a történet miatt csak rosszakarattal találkoznék. Bátor Endre ekkor elhatározta, hogy nem is megy többé a nagymező-utcai iskolába. Édesanyjának nem szolt semmit, az mindnap felköltötte reggel félhét órakor, mint azelőtt; a fiu elment s anyja azt hitte, hogy az iskolában van. Ez így tartott két hónapig s ezalatt az iskola igazgatósága még azt sem kérdezte az édesanyjától, hogy a fiu miért maradt ki ilyen hosszú időre az iskolából. Később nem sikerült a másik iskolába való felvétel s a fiu naplójának utolsó sorai így szólnak: „Úgy látszik, én számomra már minnen iskola. Nekem meg kell halnom.” és megölte magát, anélkül, hogy valakinek a hozzátartozói közül el merne volna mondani ezeket így, ahogy megható naplójában leírta.

A kishirdetéses hölgy.

Budapest. A lapok kishirdetéseiben, titoktartás és gyors segítséget ígért Józsa Györgyné okleveles asszonyság, azoknak a nőknek, akik szegényüktől akartak megszabadulni. Szabott árak nem voltak nála, kétszáz koronától lefelé végezte az anyalesinálást, míg végre a rendőrség rátette a kezét. A budapesti büntető törvényszék Józsa Györgyné háromévi börtönrre, áldozatait, egy nevelőnőt s három cselédeleányt pedig egy-egy hónapi fegyházra ítélte. A királyi tábla színeti tanácsa az elsőbírósg ítéletét megváltoztatta s Józsa Györgyné büntetését két és félévre szállította le. A védő semmiségi panaszt jelentett be.

Nem mindennapi házasság.

Budapest. Vas Pál esakberényi gazdának Budapestben valami foglalatossága, akadt s így hosszabb ideig távol volt otthonról. Távollétében a házra leánya, a 23 éves Teréz vigyázott. Időközben Rafael Anna és fia, Rafael Károly kőborezidig látogattak el Vas Pál portájára, míg egy szép napon Teréz bele nem szeretett a cigányfiuba. Mikor aztán a minap Vas Pál a fővárosból hazajött, nem akar-

ták bebocsátani a saját lakásába. Rafael Anna cigányasszony, ki időközben a házba költözött, kijelentette a gazdának, hogy többé ott nines keresni valójá, mert a házat leányától 720, koronáért megvette. Vas Pál jelentést tett a csendőrségen, hogy a cigányasszonyt lakoltassák ki. A csendőrség a nyomozást azonnal megindította. A cigányasszony kihallgatása során ismét azt erősítette, hogy ő a házat 720 koronáért Vas Teréztől megvette és ki is fizette. Arra a kérdésre pedig, hogy hová tűnt el a leány, a cigányasszony kijelentette, hogy feleségül ment a fiához és most nászuton vannak. A csendőri nyomozás hamarosan kiderítette, hogy ez a nászutazás sem volt olyan, mint a közönséges embereké. Az új pár a minden ceremónia nélküli házasság után felült az omnibuszra, hogy Csákvárról Bicskére utazzék és hogy utközben az új férj 46 koronát kiloptott egy Dene Teréz nevű utas esomagjából. A csendőrség nyomoza oket.

Öngyilkos kereskedő.

Arad. Kohn Izidor aradi jómódu kereskedő a nyakát késsel elvágta és szörnyet halt. Tettének oka állítólag az, hogy háziura a Kohn által régen birt üzetelhelyiséget másnak adta bérbé.

Rablómerénylet.

Barcs. Stark Dezső lászlómajori főerdész lakásán két férfi kereste fel minap délután. Belépőkükkor Starka pisztolyból löttek, de ez esütőtörtköt mondott. Erre Stark hirtelen az egyik rablora vette magát és dulakodás támadt az erős rabló és a gyöngö Stark között. A zajra berontott a főerdész nővére, ki nem vesztette el lélekjelenlétét, vasbotját az egyik rablót fejbévágta. A két rabló erre megugrott. A főerdész és nővére az izgalomtól betegek.

Ellopott Ferenc József-rend.

Battonya. Ezelőtt mintegy másfél hónappal a király Vize Mihály battonyai földbirtokost a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A keresztet nagy ünnepélyek között adták át neki. Vize Mihály uram nem rakta el a sifonérba a rend jelvényét, ellenben minden ünnep- és vásárnapon megjelent a legforgalmasabb helyeken, fekete ünneplőben, mellén az arisztokratikus vörös szalagos keresztrel s kioktatta az utjába eső ismerősöket, hogy neki most „nagyaságos” megszólítás jár.

Nekem írásom van arról, — mondogatta — hogy a király asztalánál mindig az enyém a nyolezadik hely. Történt azonban a mult vasárnap, hogy az öreg a vásárba is a keresztet talált kimenni s egyszer csak azt vette észre, hogy a kereszt volt, nines. Eltűnt, mint-ha a föld nyelte volna el.

Lett ebből szomorúság. Hát nem mérgezett guiny-e ez, amikor százezrekre menő adakozás fejében kap egy kiesinyke kis aranykeresztet s az is eltűnik, mint a kámför s nem kerül meg arra a biztatásra sem, mikor a volt tulajdonos 10 korona jutalmat ígér a becsületés átadónak.

Azóta az öreg ur életuntan jár-kei a legféltreesebb utzakon. Némelyek megszajnálják és hozzálépnek:

— Ugyan, Vize bácsi, nem érdemes azon annyit busulni!

A lovag a végtelen keserűség hangján felel:

— Hát nem is, nem... aranykeresztet azt vehetek tized is, de hogy a nagyaságos cím elveszett, ez az, ami kimondhatatlannul fáj.

Megölte a nagyanyját.

Csinty. Aradmegye. A faluban borzalmas dráma történt. Egy Ardelan Miklósné nevű hetvenéves jómódu özvegygel az unokája, Szamosán Mihály a vagyon miatt perlekedett. Minap úgy elmérgesedett köztük a viszálykodás, hogy szóváltás közbén Szamosán agyonlőtte a nagyanyját.

Gyilkos após.

Gyarmata. Aradmegye. A községben Traján Illés borosjenői gazda két hét előtt meglátogatta apósát. Másnap Traján após padlásán halva találták. A borosjenői csendőrséghez feljelentés érkezett, hogy Traján apósá ölte meg. Az apóst letartóztatták s a vizsgálatot megindították.

Romlott sardinia áldozata.

Kaposvár. Szigeti Gyula Miklós, kaposvári honvédhadnagy, a dandárgyakorlatokra induló honvédség részére szállást keresett Nagybjomban, hol este sardiniát evett. Szigeti hadnagy később mérgezési tünetek között rosszul lett. Megállapították, hogy a mérgezés a romlott sardinia okozta. Szigeti beszállították Kaposvárra, hol meghalt.

Öngyilkosság zenező mellett.

Kassa. Bodnár László iparossegéd a Sécshenyi-ligetben, ahol a honvédszenekar hangversenyt tartott, revolverrel mellbe-lőtte magát. A fiatal ember, aki tekintélyes polgár-család gyermeke, anyagi zavarok miatt követte el tettet.

Lopás a téglagyárban.

Kassa. Az Építkezési Részvénytársaság téglagyárában nagy lopás történt. Kis Géza a társulati téglagyárban van mint hivatalnok alkalmazva. Ő fizeti ki szombat esténként a munkásokat. Az erre való pénzt a gyár pénztárából már délután kézhöz kapja és azt hivatalos helyiségében levő asztalának fiókjába szokta zárti. Ugyancsak a téglagyárban volt alkalmazva Vadovich Vendel is. Mult szombaton Vadovich beállított Kis szobájába és engedelmet kért, hogy leülhessen: — Igen fáradt vagyok, majd össze- eszem; egy kiesit kiphíemém magam.

Miután erre engedelmet kért, leült, lecsapta a kalapját és mint aki holtra fáradt, törölgette verejtékes homlokát. Kis ezalatt távozott a helyiségből, Vadovich felhasználta az alkalmat, melyre, úgy látszik, előre készült, felfeszítette a pénzesfiókot, kivette az ott elhelyezett 2750 koronát és a helyiség másik ajtaján át távozott. A dolog ugyanis úgy volt előkészítve, hogy itt találkozik majd a feleségével, ki gyermekükkel Nyítrára utazik és a lopott pénzből ellátja az asszonyt költséggel, ami sikerült is és az asszony, ki nek 150 koronát átadott, elutazott. Mikorra Kis a szobába visszajött, rémületére a szekrény fiókját nyitva és pénznek hiült helyét találta; azonnal értesítette a rendőrséget, mely nyomban megindította a hajszát a tettes után. Másnap délelőtt aztán egy rendőr elcsipte a Csermelyhez vivő uton, amint egy táskában görnyedve cipelte a több mint 2500 koronát ötkoronasokban, egy- és kétkoronasokban és más aprópénzben. A rendőrségre vitte, hol kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a nagy nyomor, szomorú családi helyzete és a felszaporodott adósságok vitték rá a tetteire. Az ellopott pénzből mindössze 170 korona hiányzott.

Életunt urnó.

Kecskemét. Dunszt Rezső pénzüneti tisztviselő husz éves felesége lakásán a villamos esilár karjára felakasztotta magát. Mikor férje észrevette, az asszony már halott volt. A fiatal urnó, aki csak félév óta volt férjével, levelet nem hagyott hátra. Az utóbbi hetekben mindenki előtt boldogtalanságot emlegette.

A furfangos borbély.

Kolozsvár. Rézling József borbélymester feljelentést tett neurégeben a rendőrségen, hogy raktárából kétezer korona értékű borbély- és piperezékkel elraboltak. A borbély ekkor a biztosító társasághoz fordult kártérítésért, de minthogy csak neurégeben kötötte az ügyletet a társasággal, nem akarták neki kiadni a kért összeget, sőt gyanút fogtak ellene. Kiderült, hogy a furfangos mester saját maga rabolta ki az üzletét s a lopott holmit egy házban elrejtette, ahova aztán a rendőrség elvezette. Itt bevallotta tettet, mire az eljárást megindították ellene.

A Sajó halottjai.

Miskolc. Matvoszky Nándor miskolczi államvasuti mihelylakatos fürdő közben a Sajóba fult. — Ugyancsak aznap fogták ki a Sajóból Orezán György közhúszár holttestét, ki a 15. huszárezredben szolgált és öt nap előtt nyomtalanul eltűnt.

Megjutalmazott kocsis.

Nagygyág. A községben meleg ünnep- lésben részesítettek egy negydfél évtizeden át hűségesen szolgáló kocsiat. A Dániel Ernő báró uradalomban szolgáló Eesedi Béla kocsis 35 éves szolgálataért a földművelésügyi minisztertől dieséző miniszteri oklevelet és 100 korona pénzjutalmat és Dániel Ernő bárótól is szép pénzjutalmat kapott. Ürményi Sándor dr. bíró az alkalommal szép beszédet mondott, buzdítva a népet Eesedi Béla dieséretes példájának a követésére.

Letartóztatott postásikkasztó.

Nagykanizsa. Napokkal ezelőtt a somogykékzhelyi postán sikkasztásnak jöttek a nyomára. Mindjárt a vizsgálat megindultakor a postamester nő férje: Dörner István megszökött. Ezáltal két-ségtelenné lett, hogy az eltűnt 4000 korona az ő kezén sikkadt el. Feljelentést azonban nem adtak be ellene, mert Hunyadi gróf, a posta voltaképpen főnöke megritette az összeget. Most azonban, hogy újabb hiányoknak jöttek nyomára, feljelentés folytán körözölevelet bocsátottak ki ellene és Fiumében akkor fogták el, midőn hajóra akart szállani. Dörner nem tagadta bűnt.

Megtámadott aratók.

Nagyvárad. Gróf Pongrácz Kálmán nagykágyai uradalmba szilágymezei oláh aratókat szerződtettek, ami a közeli magyar falvak munkásait annyira elkieserítette, hogy megtámadták az oláh aratókat. A verkedés folyamán tíz munkás életveszélyesen megsebesült. Az uradalom csendőroket kért az arató munkások védelmére, kik a tanyán meg is jelentek.

LEGOLCSÓBB és LEGBIZTOSABB
HÁJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. NEW YORK a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MASODIK AVE., A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitünő ételek és italok. Kitünő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
MINDEN ESTE ELSORANGU ZENEKAR.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, P. A.
FIRST NATIONAL BANK
Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.
IGAZGATÓTANACS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. UGYVEZETŐ: Albert B. Windt.
A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK ugy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ON BETETJE ezen banban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kiveheti.
BETETJEIT EGY DOLLÁRTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrovidebb idő alatt.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökei lévén, hajójegyet nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélleg. CZIM:
FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár.
Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Pénzt. H. C. Shafer. Hely. pénzt. Jas. Blair jr.
SCRANTON SAVINGS BANK
120 és 122 WYOMING AVENUE, SCRANTON, Pa.
Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben.
ESZAKKELETI PENNSYLVANIANAK LEGREGIBB TAKAREKPENZTARA.
Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban.
Kamatokat januárius 1-én és július elsején kifizeti.
BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ORÁTÓL NYOLCZIG NYITVA.

Alapított 1897-ben. Telefon: 176 Melrose.
MANDEL és ILKOVITS
BANKHÁZA
374 ALEXANDER AVENUE, NEW YORK.
Közjegyzői iroda. Tűz- és élet-biztosítás.
Hajó- és vasuti jegyek. Pénzküldés.
FORDULJANAK BIZALOMMAL A BRONXI MAGYAR BANKHOZ.

A lövőpetrii gyilkosság.
Nyiregyháza. A hitvesgyilkossággal vádolt Róth Albert lövőpetrii földbirtokos ügyében minap érkezett be Felletár Emil országos vegyész véleménye. A szakértői vélemény értelmében Róthné hullája százharminczöt centigramm karbolsavat tartalmazott. Tekintettel arra, hogy a holttestet három hónappal az eltemetés után exhumálták, nem lehet megállapítani, hogy az eltemetés előtt mennyi karbolsav volt a hullában. Valószínűleg százharminczöt centigrammnál több lehetett, de a karbolsav egy része olyan átalakulást szenvedett, amely már tudományosan uton ki nem mutatható. Az azonban kétségtelen, hogy a halált karbolsavmérgezés okozta.

Tragikus halál.
Pécs. Dörner János pénzügyi számtanácsos, életének negyvennegyedik évében meghalt. A javakorbeli ember halálának megrendítőek az előzményei. Dörner pár nap előtt kis sebet kapott a lábán, nem vigyázott eléggé és a sebbe mérges anyag került. A kiesiny sebből csakhamar mérges daganat lett és az orvosok előrehaladott állapotban levő vérmérgezését konstalták. Műtét vált szükségessé és a városi kórházban levágták térden felül a beteg jobb lábát. Eleinte úgy látszott, hogy a műtét sikerült és az orvosok azt hitték, hogy Dörner megmenhető, néhány nap múlva azonban, rettenetes szenvedések után, a szerencsétlen ember meghalt. Dörner özvegyen maradt felesége, valamint egész családja iránt óriási a részvétel, mert az elhunytat mindenki szerette és tisztelte.

Öngyilkos bányatiszt.
Petroszény. Minap délután Heyda Andor huszonkét éves kinstári bányatiszt halántékon lőtte magát és azonnal meghalt. Az uri családból származó tehetsé-

ges fiatal ember szerelmes volt egy petroszényi polgár-családból származó leányba, de szülei ellenektek a házasságot. Két levelet hagyott hátra, egyet a leánynak és egyet egyik jóbarátjának.

Kivándorlás.

Sopron. A Rábaközben a kivándorlást megakadályozni nem lehet s most már utlevél nélkül is nekivágnak a határnak, hátha sikerül a határrendőrség éberségét valami uton kikerülni. A mult napokban ismét több kivándorlót kellett utlevél hiánya miatt visszatolonozni. A lajtaujfalui határrendőrség Hebedi Gyula, Varga Gyula és Dezonits Péter kapuvári és Tóth Julia gartai lakosokat hazatolonozoltatta s 1240 koronát vett el tőlük, amit majd a kapuvári szolgabírói hivatal közvetítése utján fognak majd megkapni.

Falusi csendélet.

Sopron. Beleden a napokban két ottani ember, Németh Sándor és Kozma Gyula az utczán hajbakaptak és alaposan összeverekedtek. Németh Kozma borzasztóan elverte, mire aztán a kiűző felek széjjelváltak, hogy legközelebb a bíróság előtt ismét találkozzanak a folyamatosan levő feljelentés folytán.

Egy alkoholist a község.
Szatmár. Kiszéreges ugoesamegyei községben napirenden vannak a véres vere-

ADAKOZZUNK!

Madách Irmének, a nagy költőnek, sir-emléket állítunk. Adjon minden Amerikában élő magyar erre a nemes cselra néhány centet. Minden beérkező adományt nyilvánosan nyugtázzunk. Az adomány levélbelyegekbén is beküldhető erre a czimre: „BEVÁNDORLÓ”, 327 East 13 street, NEW YORK.

kedések, amelyek közül igen sok halálos kimenetelű. A község népét ugyanis teljesen hatalmába kerítette a pálinka; iskolái nincsenek s a lakosság között alig tud valaki írni-olvasni. Minap délután is a legények korezmás után két csoportba oszlottak és verekedni kezdtek. Az egyik csoport vezére, Germán Vaszil, a másiké Ruszt Juon, mindketten többször büntetett híres verekedők, egymás régi haragosai. A két csoport között hamarosan összetűzésre került a sor, melynek folyamán Germán Vaszil Ruszt Juont agyonlőtte. A gyilkos, mint afféle tapasztalt törvénytörő, bejött a szatmári ügyészséghez és bevallotta bűnét. Letartóztatták.

ADAKOZZUNK!

Madách Imrénék, a nagy költőnek, sír-emléket állítunk. Adjon minden Amerikában élő magyar erre a nemes csejra néhány centet. Minden beérkező adományt nyilvánosan nyugtázzunk. Az adomány levélbélyegeken is beküldhető erre a címre: „BEVÁNDORLÓ”, 327 East 13 street, NEW YORK.

Árpád sirja.

Zuboly cikke a „Pesti Hírlap”-ban.

Van törvény, van hatszáz ezer koronás utalvány és hivatalosan kiküldött országos bizottság az árpádok Fejéregyháza felépítésére és az Árpád-sír megállapítására. Nincs két hete viszont annak sem, hogy függetlenségi képviselők egy könyomatos révén azt a hírt becsatolták, hogy a kiküldött országos bizottság sürgősen foglalkoztatás teljesítésére, ami másként azt jelenti, hogy az Árpád sirja fölé emelendő templomot fel kell már építeni. A sürgető és interpelláló képviselők persze nem tudják, hogy Fejéregyháza (Alba Ecclesia) és az Árpád-sír hollette körül olyan zűrzavar van, melyet nem egy, hanem tíz országos bizottság és nem egy, hanem ötven interpelláció sem fog egyhamar elintézni. Anonymus állította ugyan krónikájában, hogy Árpádot Attila városában temették el egy kis patak fölött, de hogy a Fejéregyháza nevű templomot a sír fölé vagy a patak közlébe építették, határozott és félreérthetetlen kifejezéssel nem jelezte. Mellékes lehetne ez a határozatlanság, ha a templom fenmaradt volna, de nemcsak ennek hollété, hanem mindama helyeknek hiteles nomenklaturáját, melyek Nagy Lajos határjáró oklevelében előfordulnak, mai neveivel, vagy hollétnak pontos kitűzésével senki sem képes megállapítani. Ennélfogva pozitív eredménye maig sincs a kutatásoknak.

Feltevés, találgatások, több-kevesebb valószínűséggel vannak, de hogy a zűrzavar még teljesebb legyen, a vitás Fejéregyháza és Árpád-sír kérdésbe beleszól most egy nemrégiben elhunyt tudós, Markovics Sándor főreáliskolai igazgató munkája, melyet a második kerületi állami főreáliskola tanári kara tett közzé kegyetlen kötelességből az intézet tanügyi értesítőjében. Az Árpád-sír gazdag irodalmának ez a legújabb terméke, mely problematikus kérdéssel foglalkozván, ezt a címet viseli homlokán: „Hol van Árpád sirja? Hol állt Fejéregyháza?” Markovics éppen úgy nem felelt határozott bizonyossággal a kérdésre, mint az Árpád-sír többi kutatói, de értekezésének számos helyével igazolja, hogy az eddigi eredményekkel nemcsak a laikus, hanem a hivatalosan dolgozó kutatók sem lehetnek megelégedve. Végeredményben pedig a maga kombinációival aztán ő is megzavarja az óbudai Árpád-vizeket, úgy hogy ha a függetlenségi képviselők lassan találták az országos bizottság eddigi munkáját, a Markovics javaslata alapján elvárhatnak még néhány esztendőig, természetesen, ha a legújabb kombináció beválik.

De éppen itt van a bökkenő és a Markovics javaslatának legújabb kiadása misztikussága. Salamon Ferencz nyíltan hirdette, hogy az Anonymus értekezését hitelesnek tartani nem lehet, s ha logikus következtetések tükrébe állítjuk ezt a gyanút, igazolást találhatunk rá abban a különös tényben, hogy az Árpád-sír kérdésében Anonymus az egyetlen tanu, aki azt mutatja, mintha tudna valamit. Ellenben valahány régi oklevél említi Alba Ecclesia-t, egyik sem teszi hozzá, hogy Árpád hamvai alatta nyugodnának, ami azt bizonyítja, hogy a hagyományból teljesen kivesszett már korán az Árpád temetkezési helyének tudata. Markovics nem kételkedik az Anonymus ismeretlen eredetű állításában, mert „lelki, nemzeti szűrség”-nek tartja a benne való hivatást, de azt már valószínűtlennek találja, hogy a keresztény egyház egy pogány sír fölé templomot épített volna. Ebben is van logika s miután ez a munka az egyetlen

anonymusi fonal alapján halad, logikai kardesapásokkal kénytelen tisztázni az utat maga előtt. Ez által oda jut, hogy az Árpád-sír és a Fejéregyház-templom kérdését kettéválasztja s miután Anonymusból biztosan csak azt lehet tudni, hogy Árpád hamvai Attila városában, vagyis Ó-Budán lettek eltemetve, azt javasolja, hogy a sírt és a templomot is külön-külön kell keresni még pedig azon a helyen, melyet már III. Béla idejében Árpád-völgyének neveztek. Ez a térség Ó-Budától Békásmegyér felé a hegyek és a Duna között terül el. Ezen a sík térségen egykor templom létezett s mikor Mátyás király 1479-ben IV. Sixtus pápának levelet írt, hivatkozott is rá: „Sita est... in Campo Vert vix milliari uno a regia distans... olim parochia erat... in campo sub montibus sola enim est.” Ez az egyház Markovics szerint a mai Bécsi-utnak nem nyugati oldalán, hanem a keleti oldalán, a város felől hozzavezető nagy út és az Esztergomi-ut (mai Bécsi-ut) keresztezésének kelet-északi szögletében állott. Kapuja az Esztergomi-ut felé tekintett s a velem szemközt levő hegyből (Promontorium Fehéregyháziense) kettős forrás, egy meleg és egy hideg, fakadt. A melegvízi forrás a mai Rádlforrás volna, mely régebben kőszatrában folyt észak-keleti irányban a városba. Markovics a legújabb Árpád-sír munkában szintén nem tud pozitív eredményeket produkálni s értekezése végén le is mond róla, hogy a maga kombinációit csalhatatlannak tekintse. Felhívja azonban a koalíziós kormány tagjait, kik „a nemzeti hagyományok féltői voltak mindenkoron”, hogy az eddigi kutatások revíziójával és nagyobb szabású, az egész térségre kiterjedő ásatások rendezésével tegyék lehetővé a szükséges feltárásokat. Vagyis ez az indítvány azt jelenti, hogy, miután a kombinációk alapján való kutatások nem vezetnek célra, keressék ezután a föld alatt, az Ó-budai vitás helyek felásával a sírt és a templom alapjait. Hogy ez a nyomozás mennyi időbe és mennyi pénzbe kerülne, hirtelenben ki sem lehet számítani. Az 1907. évi törvény által felépítésre rendelt Alba Ecclesiae ügye és a függetlenségi képviselők által interpellációra kitűzött Árpád-sír kérdésének konkrét eredményei azonban ma még ebben a stádiumban állanak.

A pap regénye.

Happál Benót gyógyintézetbe küldték.

A budapesti „A Nap” írja július hetedik számában: Egyelőre nem olvassuk többé az obligát temetési tudósításokban: az elhunyt korporsója fölött Happál Benó budai evangélikus református lelkész magas szárnyalású vagy megindító, sőt szívehez szülő gyászbeszédet mondott. Happál Benó egyelőre nem mond több gyászbeszédet. Eskiúvi beszédet sem. Sőt bőjti szentbeszédet sem. Semmit sem. Happál Benó, a budai református egyházközség népszerű lelkésze június huszadika óta elme-gyógyintézetben van. Június 21-én délután három órakor egy csukott fiakkor állott meg a budai Szilágyi Dezső-tér 3-as számú háza előtt. Happál Benó szállt be két ur társaságában. A fiakkor a Szechenyi-telepi idegbeteg-szanatórium előtt állott meg. Happál Benót most átszállították a Schwartz-szanatóriumba. A budai lelkész sanatóriumba huzelolása mögött a legkínosabb és legfeltűnőbb botrányok szenzációja huzódik meg.

A szép lelkész.

A budai evangélikus református egyházközség népszerű lelkésze, Happál Benó nagyon szép ember. Magas, sudár termetű, elegáns megjelenésű, tüzzesemű, atléta külsejű, ugynevezett férfiszépség. Amellett tehetséges ember is volt. Nagyszerű szónok, jó pap és jónevű egyházi író. Alig egy hónapja jelent meg egy kiváló teológiai munkája: IGAZ VIGASZTALÁSOK. VIGASZTALÓ IGAZSÁGOK. Igen szerették és nagyrabecsülték ezt a kiténő embert a budai hívek, akiknek az egész tragédiája az, hogy szép ember volt és hogy nagyon szerette az asszonyokat. Mert nagyon szerette az asszonyokat.

Keresd az asszonyt!

A budai pap, Happál Benó személyes jó ismerőse volt Perleberg Ártur nyugalmazott központi dohányjövődéki igazgató leányának. A Perleberg kisasszony nem lett a Happál Benó felesége. A sílei egy Sipelka Henrik nevű emberhez adták feleségül. Happál Benó az asszonnyá lett leány-ismerősével is fentartotta a barátságát, amelyről rosszakarói és a pletyka azonnal megállapították, hogy több volt a barátságánál. Sokkal több. Azt is mondták, hogy a férj egyszer meglepte Happál Benót a feleségével. Tény az, hogy Sipelka Henrik válópórt indított a

felesége ellen és hogy Happál Benót a presbiteriumnál feljelentette. A budai református egyházközség presbiteriuma erre maga elé idézte Happál Benót, kihallgatta a megvádolt lelkész, megállapította a tényállást és — döntött. A presbiterium, — ennek már majd egy éve, — hivatalosan felszólította, hogy ezt az ügyét szüntesse meg, a viszony minden gyanujától szabaduljon és tisztességesen éljen. Happál Benó a presbiterium színe előtt ünnepélyes nyilatkozatot tett; becsületességét adta, hogy a fejelemi ügy alapját képező botrányos ügyét megszünteti.

Idill a Dunaparton.

Egy hónapja lehet, hogy az ügy, Happál Benó és Sipelka Henrikné abbamaradt ügye teljes erejében elfajult. A botrány újra kezdődött. A budaiak körében most már sokkal nyíltabban, sokkal bátrabban terjesztették a hírt arról a viszonyról, amely a családos Happál Benó és Sipelkáné közt lett volna. Azt mondják, hogy Sipelkáné ebben az időben szél-tében híresztelte, hogy Happál Benó el fog válni a feleségétől, ott fogja hagyni családját, három gyermekét. — Én leszek a budai papné! — mondogatta.

Happálék ismerősei, néhány előkelőbb budai család asszonya beszélt csak eleinte a dologról. Neuschloss Kornélné, Happál Benó felesége és Perlebergné, Sipelkáné anyja elhatározták, hogy végére járnak a dolognak: érintkezék-e Happál az asszonnyal, igen, vagy nem. Van-e köztük viszony, találkoznak-e még egymással. Június tizenkilencedikén, pénteken mult két hete, megtörtént a baleset. Happál Benó és Sipelka Henrikné meglátták, a mint a Dunaparton, egy kis házikóban találkoztak egymással. A helyszínén nyom-ban botrány támadt. Perlebergné a leányt hazavitte a férje lakására. A hívek körében hamarosan híre terjedt a botrányos esetről. A budaiak túlnyomó részben azt követelték, hogy Happál Benó mondjon le. A leplezett lelkész nem mondott le. Erősen vonakodott attól, hogy az állását elhagyja.

Bojkott! Szanatórium!

Június huszadikán Happál Benó elutazott Budapestre. Egy-két napra el akart menekülni a vidékre, hogy távozásával a botrányt elsimítsa. Június huszonegyedikén, vasárnap, már visszaérkezett Budapestre és a vasárnapi istentiszteleten részt vett. Beszédet mondott és az azelőtt népszerű lelkész, akit máskor a templomot zsuflóság megtöltő publikum hallgatótt, ezuttal mindössze tíz-tizenöt ember előtt beszélt. A szó legszorosabb értelmében bojkott indult meg Happál Benó ellen. A presbiterium másnap összeült és egy végig izgatott lefolyású ülésen foglalkoztak a szerencsétlen pap ügyével. A presbiterium kilenczven százaléka a leghatározottabban ragaszkodott ahhoz, hogy Happál Benót azonnal és egyszerűen csapják el. A mérsékeltberek ezt ellenítették és arra hivatkoztak, hogy ha a papjukat elesapják, botrány lesz és a nyilvánosság elé fog kerülni a dolog. A presbiterium ülése eloszlott anélkül, hogy határozatok volna és megállapodtak abban, hogy más megoldást keresnek.

Nem kellett más megoldást keresni. Happál Benó — senki sem tudja, hogyan és miképpen, kinek a rábeszélésére, — másnap reggelre meglepte a presbiteriumot azzal, hogy ítéletet mondott önmaga fölött. Ő, aki még egy nappal ezelőtt me-reven ragaszkodott állásához, kérénynt írt a presbiteriumhoz, ebben megrongált egészségi állapotára való tekintettel hosszabb szabadságot kért és egy helyettes-lelkész kirendelését. A presbiterium a kért szabadságot megadta és helyettesül Goda lelkész rendelkezte ki, aki már két hete teljesíti a lelkészi teendőket. Június huszonekettedikén Happál Benó sanatóriumba vonult.

Hol van Happál?

Két hétig a Szechenyi-telepi idegbeteg-szanatóriumban volt Happál Benó, családja a Balaton mellé utazott. A paplak egészen lakatlan lett. Happál többször meglátogatták a sanatóriumban a barátai, akik azt mondják, hogy állapota nem nagyon súlyos, de hat-nyolcz hétig bizonyosan eltart, amíg teljesen meggyógyul. Happál Benót tegnap váratlanul átszállították a budai Schwartz-féle elme-gyógyintézetbe, ahol azokra a kérdés-kérdésekre, hogy hol van Happál Benó, diszkrétan csak ennyit mondanak: — Itt van, de messze innen...

Happál Benó egy szóval a mária-remetei elme-gyógyintézetben van, ahol a Schwartz-szanatórium előkelőbb bete-gyét szokták ápolni. Happál Benó tragikus történetje mindenképpen feltűnő és különös. Főképpen onnan kezdve érthetetlen, hogy elmebeteg-e az, aki még két héttel ezelőtt a szószéken beszédet mondott, aki még két héttel ezelőtt friss, egészséges, ép ember volt, s akit egy botrány kergetett az álhalottak közé. Kérdés: örült-e, vagy csak — megtévedt?

Alapított 1882. Legelő magyar bankház.

Hugo Lederer's BANK OF EXCHANGE

55 AVENUE B, 4-IK UTOZA SARKÁN, NEW YORK.

PENZT legbiztosabban és leggyorsabban küld haza az Ó-házába. Minden magyarországi takarékpénztárral összeköttetésben van.

HAJÓJEGYET elad az összes hajóvonalakra a legjobb és leggyorsabb hajókra a hajótársulatok által megállapított eredeti áron.

KÖZJEGYZETI osztályában olcsó díjazás mellett hazai ügyeket pontosan elintéz. Okmányokat konzulátusilag hitelesített.

HUGO LEDERER, 55 Ave B, NEW YORK

LILIAM CREMET ES SZAPPANT

RÓTH SAMUEL-félet

ha használ, arca sima, fehér, puha és mint a narbat, friss és tude lesz. SZEPLŐT, májfoltot, pattanásokat, kiütéseket és minden néven nevezendő arcstisztálanságot legrovidebb idő alatt az arczról levesz. Kapható RÓTH SAMUEL gyógyszerárban, a „MEGVÁLTO”-hoz.

125 AVE. A, Cor. 8th Street, NEW YORK CITY.

BEKEFFY és SUSSMAN

„UNIVERSAL” KAVÉHAZA ÉS ÉTTERME.

1059 második Avenue, New York

az 55. és 56-ik utcák között.

AZ ELŐKELŐ MAGYARSÁG KEDVENCZ TALÁLKOZÓHELYE.

Zamatos ételek, kitűnő italok, elsőrendű kiszolgálás.

A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA

Bivállal jutányos árak mellett bármily nyomdai munkát. Ujságtól kezdve névjegyet. ALAPSZABÁLYOKAT A LEHETŐ LEGOLCSÓBBAN KESZITUNK. Aki szép, izléses munkát akar, forduljon hozzánk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

◆◆◆◆◆ A BEVÁNDORLÓ NYOMDÁJA ◆◆◆◆◆

153 East 4th Street, New York.

HERKULES GYOMORKESERŰ

A LEGJOBB, LEGEGESZSÉGESEBB GYOMORKESERŰ MORTISZTÍTÓ SZER.

Hideglelés gyomorgörccs, epék, emésztési rendeltenség nincsen többé.

Mindent gyógyít.

HERKULES GYOMORKESERŰ

KAPHATÓ AZ ÖSSZES ELŐKELŐ MAGYAR ÜZLETEKBEN.

Magyar báró.

Pitreichből magyar embert csináltak.

A hazai lapokban olvassuk: A grófi és bárói kinevezések manapság nem keltenek túlságos nagy szenzációt, mert köztudomás, hogy Magyarországon nehezebb kieszközölni egy szövetkezeti vállalkozást, mint elnyerni a bárói méltóságot. A legújabb bárói kinevezés azonban egészen szenzációs. Mert ilyet még aligha pipált a monarchia. A király ugyanis lovag Pitreich Henrik lovasági tábornoknak, volt közös hadügy-miniszternek a magyar bárói méltóságot adományozta. Schönaich elődje, az egykori Kriegsminister tehát egy csapásra magyar ember, magyar állampolgár, sőt vagyoni cenzusa folytán valószínűleg magyar főrend is lesz! Ez még sohasem történt meg és természetesen, hogy a mindenképpen meglepetésszámba menő királyi tény váratlanul jött. Erre senki sem gondolt. Hogy egy közös hadügyminiszterből, aki a habsburgi családnak szert csak vérbeli vadosztrák lehet, egy csapásra magyar embert, sőt magyar mánást csináljanak.

Pitreich magyar báróságának megvan a maga rendkívül érdekes pikantériái. Első sorban: Pitreichnek módjában, sőt szabadságában állott választania a magyar és az osztrák báróság közt. Az ex-hadügyminiszter nem akart osztrák mánás lenni. Elég, ha osztrák tábornagy, de újabb osztrák méltóságból már nem kért. Így esett meg az érdekes kinevezés. Pitreich volt az egyedüli közös hadügy-miniszter, aki bár kellő erély híján, de tőle elhető jóindulattal szállott síkra a magyar katonai követelések mellett. Ő rendelkezte el és kezdte meg a magyar tisztelők magyar csapatokhoz való áthelyezését s ő rendelkezte el azt is, hogy a magyarországi közös katonaiskolákban a tantárgyak egy részét magyar nyelven tanítsák. Emiatt roppant megharagudtak rá az osztrákok és Pitreichnek át kellett engednie helyét a trónörökös feltétlen hívének, Schönaich bárónak. Távozásával kuba esett a magyar nemzeti követelések érvényesülésének lehetősége.

Érdekes, hogy Pitreich hadügyminisztersége alatt megtanult magyarul. Családja pedig egészen magyar lett. A fia Pitreich János vezérkari kapitány, aki éveken át Budapesten állomásozott, már egészen lelkes magyar ember volt. Előnk részt vett a főváros legelőkelőbb társaságaiban és mindenütt igaz magyarnak vallotta magát. Rendkívül szerette ezt az országot, s mikor két évvel ezelőtt Bécsbe helyezték át, az Országos Kaszinóban kijelentette:

— Visszajövök én még Magyarországra. Lesz belőlem még magyar ember!

Csakugyan igaza volt a fiatal kapitány-nak. Most már hivatalosan is magyarnak vallhatja magát.

A HALOTT ELBESZÉLÉSE.

Regény az amerikai életből.

„A Bevándorló” számára
angolból fordította: Ligeti Imre.

I.
Az új kliens.

(Harmadik folytatás.)

Alig haladtam pár lépésnyire, midőn egy ember alakját pillantottam meg, aki ugyanabban az irányban haladt, mint én. Amint előttem botorkált, lába valamiben megbötött, s elesett.

A balesetet egész sorozat olasz káromkodás követte. Odasiettem, s félrehúva őt a sínkről, a töltés lejtős oldalára fektettem. Dacára, hogy az ember be volt rugva, láttam, hogy nagy kínokat szenved, mert lába, ha nem is volt kitörve, erősen kifesződött.

Az ember valami közönséges olasz munkás lehetett, s olyan vontatottan felelt kérdéseimre, hogy csakhamar elvesztettem türelmemet, s felismerve, hogy most, miután elhúztam a sínkről, hol a vonat elgázolhatta volna, ő sokkal jobb állapotban van, mint én, elhatároztam, hogy magára hagyom. Kalapja lábainál hevert, s éppen fejére akartam helyezni, midőn egy hirtelen gondolat ettől visszartartott.

Azután egy perzig lelkiismeretemmel küzdöttem.

— Egy ember élete megér egy óska kalapot — mormogtam magamban. — Miután megmentettem életét, talán elköszönhetem kalapját, melyre nekem most nagyobb szükségem van, mint neki.

A kalap egy olasz fajta, puha kalap volt, kerek karimával, amelyet olaszok szoktak viselni. Felvettem a kalapot fejemre, s folytattam utamat.

Körülbelül egy óra hosszáig gyalogoltam, midőn a legközelebbi állomáshoz érkeztem. A jelzőtábla azt mondta, hogy West Mount Vernonban vagyok. Az óra pillantva láttam, hogy éjfélutáni két óra múlt tíz perccel.

Tovább mentem utamon, s egy városrészbe értem, mely az üzletek negyedének látszott. Egy embert találtam, aki egy pékbolt lépcsőjén ülve pipázott. Megkérdeztem tőle, hogy merre van Thomas Buckner háza. Az ember gyanakodva nézett rám, azután felvilágosított, hogy Buckner a harmadik Avenuen lakik, ami körülbelül másfél mérföldnyi távolságban van attól a helytől, ahol most állok. Utasításra elegendő volt ahhoz, hogy a házat megtaláljam. Félóra múlva megnyomtam Buckner barátom házában esengő tüdőjét.

Az első és második esengetésre nem volt válasz. Keztem kétségbeesni. Mit tegyek, ha Buckner nincs itthon? Filler nélkül, rongyos fekete ruhában, egy olasz munkás kalapjával fejemen, ingemen vérfoltokkal milyen hatást tehetek idegenekre, akikkel a hajnali órákban találkozom.

Hogy le fognak tartóztatni, az bizonyos. S ahhoz mit mondjak? Hiszen halottnak vagyok nyilvánítva. Ha sikerülne beigazolni személyazonosságomat, mi lenne az eredmény? Akkor meg gyilkosság vádját ellen kellene védekezni. Lockwood holttestét, halálos sebbel, Demarest folyosóján megtalálták. A revolver, melyet a gyilkosságot elkövettek, az én kezében volt. Miss Hollister, az egyedüli személy, aki megmagyarázhatná a házban való jelenlétem okát, s iparkodna ártatlanságomat, valószínűleg szintén meghalt, s eltemették. Mint ügyvéd, látnom kellett a védelem tarthatatlanságát, amit melegségemre felhozhatnék.

Hirtelen lépéseket hallottam, és világosság fénye jelent meg az ajtó hasadéka között.

Hallottam a zár csikorgását. Az ajtó óvatossan kinyílt, s egy felemelt lámpa világosságánál egy ember arcvonásait láttam.

Buckner volt.

— Tom! — kiáltottam.

A lámpa közelebb ért az ajtóhoz.

— Engedj be, Tom, — mondtam bágyadt hangon.

— Isteneim!

A lámpa remegett Buckner kezei között. Megjéjtetem, hogy eljött.

— Én vagyok, öregem, — biztosítottam. — Én...

A kéz, mely a lámpát tartotta, még mindig reszketett, de az ajtó szélesebbre nyílt.

— Te nem hiszed a kísértetekben, ugy-e, Tom? — kérdeztem szemrehányóan.

A különböző lapok az esetet csaknem egyformán beszélték el, s így a többieknek csak a címét olvastam el. Azután Bucknerhez fordultam, aki nyugtalanul járkált fel és alá.

— Elhiszed mindezeket a beszámolókat?

Kivettem kezéből.

— Menjünk a könyvtárba, — mondtam. — Kísértetek nem járnak lámpával, ugy-e, Tom? Én husból és vérből vagyok, higgy nekem.

És én vezettem lámpával kezemben az utat a könyvtárba, hol a lámpát az asztalra helyeztem.

Az ajtófüggönybe kapaszkodva Buckner megállt az ajtóban, s a rémület kifejezésével nézett rám.

Magam is meg voltam hatva. Erőm elhagyni készült. Egy karosszékbe rogytam, s betakartam kezeimmel arcomat.

— Minden jól van, öregem, — mormoltam elhaló hangon.

Pár perccel később Buckner előm állt egy üveggel, s egy pohárral kezében.

— Kivánsz egy kis konyakot? — kérdezte.

— Csak egy cseppet, — feleltem. Aztán adj valami enniválót. Ehen halok.

Kivettem kezéből a poharat, s ittam egy pár csepp konyakot.

— Azonnal visszajövök, — mondta Buckner, — s elhagyta a szobát.

Nemsokára visszatért kezében, egy tálcával, melyen hideg hus, kenyér és tea volt. Csendben ettem.

Buckner ezalatt hátam mögött ült szótlanul. Midőn minden elfogyott, Tom felémelte a tálcát s ki akarta vinni a szobából.

— Van még valami enniválót? — kérdeztem habozva.

Szünet.

— Mikor ettél utoljára? — kérdezte Tom.

— Három-négy nap óta, azt hiszem, — feleltem mogorván.

— Akkor jobb lesz, ha most már vársz egy-két órát, mielőtt újra ennél, — mondta Buckner, mielőtt a tálcát félretette. — Tudsz aludni?

— Nem. Aludtam eleget.

Fürkészve néztem barátom arcába. Még mindig halványan, elkerülte tekintetemet.

— Mondd meg, mi történt, Tom, — könyörgöttem.

— Láttalak a halottasházban. Láttalak, amint a sírba eresztettek, s földdel betakartak. Ennyi az egész.

— De...

— Itt van. Nézd át ezeket.

A szoba egy sarkába mutatott, hol egy halmaz újságpapír volt. Ezeket az asztalra előm helyezte.

Mintegy husz perczig néma csendben böngésztem a lapokat. Ezek vad, rémes történetek sorozatát mondták el. Én, Richard Duniston, behatoltam dr. Joseph Demarest házába, 315 Madison Avenue, pár perccel nyolc óra után. Ott találtam Evelyn Hollistert, aki valami tompa eszközzel, valószínűleg a magammal hordott revolver agyával fejbeütöttem. Ezután egy lövéssel megöltöm George Lockwoodot, aki udvarlója volt Miss Hollisternek. Dr. Demarest, a fiatal nő nagybátyja és előbbi gyámja hallotta a lövés hangját és irodájába sietve megtalálta Lockwood holttestét a folyosón.

Miss Hollister a szenvedett ütés következtében eszméletlenül hevert az iroda padlóján.

Demarest látott engem a fogadósobájában szaladni, s látta, amint a revolvert mellemem szegedtem. Azután — a revolvért még mindig kezeimben szorongatva — összeestem. Midőn megvizsgált, halottnak talált.

Az újságok beszámolója a tragédiáról, azt is elmondta, hogy szívbetegségben szenvedtem, s hogy a kezemben talált revolverből két töltés volt kilőve.

A nyomozás megállapította, hogy Lockwood halálát az én lövésem okozta. Miss Hollister a fejére kapott ütés következtében megőrült, s most a Bellevue-kórházban fekszik.

A hírlapudósítók megpróbálták bizonyítani, hogy én is udvarlója voltam Miss Hollisternek, s hogy az egész dolog féltékenység és bosszu műve volt.

Ennek a bebizonyítása nem sikerült teljesen, azonban némi szint adott a feltételek irodagyakornokom vallomása, aki elmondta, hogy látott bennünket az irodában a tragédiát megelőző napon.

Újabb cikkek elmondták annak történetét, hogy hogyan állapították meg személyazonosságomat, s eltemettésem részleteit.

Lockwoodot ugyanazon napon temették el a greenwoodi temetőben.

Hogy az én kezem intézte az üstét a szerencsétlen Miss Hollister ellen, s hogy az én kezemben talált revolver okozta Lockwood halálát, ahhoz a lapok szerint kétség nem fért.

A különböző lapok az esetet csaknem egyformán beszélték el, s így a többieknek csak a címét olvastam el. Azután Bucknerhez fordultam, aki nyugtalanul járkált fel és alá.

— Elhiszed mindezeket a beszámolókat?

litásokat? — kérdeztem.

Buckner vállat vont.

— Ez az egyedüli felvilágosítás amely barátaid fülébe jutott — felelte. — Hogyan tudhatnék én annél többet?

Széketem közelebb húztam az asztalhoz, s a szemben levő ülésre mutattam.

— Ül le, — mondtam. — Mindent elmondok.

S azután, oly röviden, amint lehetett, elmondtam neki mindent, ami attól az órától fogva történt, hogy Miss Hollister irodámat meglátogatta.

Buckner előre hajolva, figyelmesen hallgatott. Csak egyszer szakította félbe elbeszélésemet. Ez akkor volt, amidőn Manvil nevét említettem. Fejét megcsóválta.

— Különös alak, — mondta.

— Ismered őt? — kérdeztem némi meglepéssel.

— Igen; ő kissé különös ember, de egyike a legjobb fizikóknak, akiket valaha ismertem. Együtt jártunk kollegiumba, majd ő művészi pályára adta magát. Azt hiszem, szobrászattal foglalkozik. Régi barátai ritkán látják mostanában.

Ez engemet keveset érdekelt, s nem tettem rá semmi megjegyzést.

— De hogyan van az, hogy az újságok szerint mindez a Madison Avenue 315. száma alatt történt, hol én é az idő alatt a 317. számú házból voltam? — kérdeztem.

Buckner vállat vonogatta.

— Miss Hollister háza a 317. szám alatt van, a dr. Demarest házában társasági szobájában, — mondta.

Kérdőleg nézett rám.

— Bizonyos vagy benne, hogy a 317. számú háza létezik? — kérdezte.

— A szédülés a 317. számú ház létezésén fogott el. Lehetséges, hogy...

Megakadtam és esüggeden horgaszottam le fejemet.

— Jól van, öregem, — mondta Buckner és megveregette vállamat. — Van valami rejtélyes az ügyben, amit úgy látszik, egyikünk sem képes megérteni. Jobb lesz, ha kialszod magadat, s átgondolod az ügyet. Elviszlek szobádba.

Felvette a lámpát az asztalról, s az emelre vezetett vendégszobájába. Ott meggyújtotta a légszest, s az ajtóhoz érve, megállt.

— Azt hiszem, Manvil a mi emberünk lesz, — mondta. — Beszéllek vele, mielőtt az alsóvárosba megyek. Kellemes álmodok, öregem. Szerencse, hogy Manvil ott volt az esemény végénél. Ennek révén talán kisegíthetünk a hinárból. Jó éjszaka!

Szívélyesen megrázta kezemet, azután kiment és bezárta az ajtót.

Láztól reszkető ujjaimmal leszedtem magamról a ruhát, amit mások adtak reám. Azután kioltottam a lámpát, s bemásztam az ágy takarói közé, amelyet barátom rendelkezéseimre bocsátott.

val. Az éjjeli szél mind erősebben zúgott, s hallottam morgását a kéményeken keresztül. De mindez nem ejtett kétségbe, inkább az elragadtatás érzetével töltött meg.

Örültem az életnek, amely körülöttem bugott, a szél zugásának, a faágak recsegésének, a falevelek susogásának. Még öt órával előttem nem reméltem, hogy valaha ismét fogom hallani ezeket a hangokat.

A hála és az öröm szívűből jövő sóhajával lejjebb toltam takarómat, s karjaimat átkulcsoltam fejem felett. Az élet kedvesebb volt most előttem, mint valaha.

De amint tele tudóval szívtam jól szelőlőzt szobám friss levegőjét, s kinyújtóztattam fáradt tagjaimat, hallgatva a falóra egyhangy kettyegését, ismét eszembe jutott a teendők hosszú sorozata, melyet a sors jelölt ki számomra.

Mindenekelőtt tisztáznom kell magamat a gyilkosság vádjá alól.

Másodszor mint egy büntett szemtanúja, s miss Hollister jogtanácsosa, kötelességem az igazság ítélőszéke elé vinni azt az embert, aki ezeket a gyáva büntetéseket elkövette.

De hol kezdjem meg munkámat? Menekülésem fedezésére rögtön leirtóztatásomat eredményezné. Ha Miss Hollister sérülései olyan súlyosak, hogy nem tehet tanúságot a bíróság előtt, akkor ki erősítheti meg Demarest ellen emelendő vádjaimat?

Másrésztől, ha titokban dolgozom, anélkül, hogy köztudomásra hoznám, hogy Richard Dunister meg életben van, akkor nem nyulhatok pénzemhez, melyet mostanában örököltem.

Buckner jövedelme alig állott többől, mint mérnöki fizetéséből. Ez körülbelül évi háromezeröttszáz dollárra rugott. Hogy ő ez összeget mint új házast, elfogyasztotta, ahhoz kétség nem fért.

Én nem hagytam hátra végrendeletet. Nem volt feleségem, bátyám, nővérem, a ki örökölhette volna vagyonomat. Volt egy nagybátyám, akinek két fia és három leánya volt. Ezek jólelkű, nyugodt, szerény igényű emberek voltak, de midőn egy nagy vagyon örökléséről van szó, az ember nem tudhatja, hogy természete hogyan fog átalakulni.

Pár óra hosszáig ezeken a problémákon törtem a fejemet. Azután elaludtam.

Midőn felébredtem, a nap magasán járt az égen, s erősen sütött be szobám két nagy ablakán. A kandalló parkányán kis óra állott, melynek mutatója kilenczet mutatott. Amint ülő helyzetbe emelkedtem, egy szürke öltönyt pillantottam meg, mely ágyam mellett egy székre volt kikészítve. Gyorsan kiugrottam az ágyból, hozzáfogtam az öltözködéshez, s tíz perc múlva készen voltam.

(Folytatása következik.)

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KÜHNE, 15 William street, New York.

KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.

Tíz év óta fennáll.

NÉMETH JANOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben.

Pénzküldések és hajójegyelásítás.

Pfökirodák: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 141 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431—1 Avenue, a 74-ik utca közelében.

Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet.

HUGO LEDERER, 55 Ave. B, New York.

Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénzt legbiztosabban és leggyorsabban továbbít. Közjegyzői irodájában olasz díjazás mellett elvégez hazai jogügyeket.

MANDEL és ILKOVITS, 374 Alexander Ave., New York.

Pénzküldők, hajójegyelásítók, élet- és tüzbiztosítás, közjegyzői iroda.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részére olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakra az ó-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alapítóké \$500,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KAIL G. ARPAD, Uniontown, Pa.

Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.

Összes tőke \$450,000.00. Bankéteket elfogad. Pénzküldő és hajójegyiroda.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, 120—122 Wyoming Ave.

Tőke 100,000 dollár. Főlöleg 500,000 dollár. Északkelet-Pennsylvaniaiának legnépszerűbb takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, Ohio.

Allamilag engedélyezett hajójegy-, pénzküldő- és közjegyzői iroda.

PERCZEL LAJOS, 532—534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzket elküld a világ bármely részére. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JANOS, 127 Second street, Passaic.

Pénzküldés és hajójegyek. Bárminemű okiratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

WARADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.

Pénzküldő és hajójegyüzlete. Házak, telkek vételre és eladásra.

NÉMETH JANOS, new yorki bankár, passaic-i fiók pénzküldő- és hajójegyüzlete: 150—2 street, Passaic.

SZABÓ LAJOS, Chrome.

Pénzküldés. Hajójegyiroda. Tanács és utasítás ingyen. A vidék egyedüli magyar közjegyzője.

THE YOUGH NATIONAL BANK

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. B. Floto.

of CONNELSVILLE, Pa.

Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos fizet. A csekkvétel és kasszaüzlet magyarság figyelmébe ajánljuk.

HUNFALVY HUGÓ

HITES ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS, közjegyzői hivatal.

Iroda a főpostával szemben.

231 BROADWAY, New York City.

WARADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.

PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Magyar közjegyző.

449 S. Broad St., Trenton, N. J.

KAIL G. ARPAD

BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, Pa., W. MAIN STREET.

RIZSAK JANOS KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VALTOINTÉZETE
127—2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENMÉLYKÖZJEGYZŐI okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultátslag hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.

BEAM BIZTOS ÜGYEKBEK pontossággal járok el.

ÉS UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉRSEM A HAZAJÓHOZ.

UTBAIGAZÍTAST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

ALPHA, N. J. WHARTON, N. J.

FIÓKÜZLETEK:
FRANKLIN FURNACE, N. J.
SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZUTALVANYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE. ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK.

15 WILLIAM STREET — NEW YORK.

Lefokozott asszonyok.

Az özvegy asszonyok sorsa Indiában.

A „Riviste delle Missioni“ című folyóirat Bolestre misszionárius levelét közli, amelyből megtudjuk, hogy Indiában nem éretik el többé elevenen maglyán uruk holttestével együtt az özvegyeket, hanem egyszerűen lefokozzák őket.

A férj halála után ugyanis a feleségnek is erkölcsi halált kell szenvednie, mert a vallás hitelve szerint a hátramaradt özvegy bűneiért is a meghalt férjnek kell bünhődni a másvilágon. A férj temetése után, bizonyos meghatározott napon és időben, az elhunyt rokonsága megjelen az özvegy házában. A szerencsétlen özvegy asszonyt felkísérik virágokkal és ékszerekkel, s arszát és karjait különféle színekkel tarkára festik. Ezután palakínra ültetik, mint hajdanában, az esküvő napján, és úgy viszik el a nyilvános áldozat színhelyére. Itt azután letépi róla a virágdíszet, le a drága ékszereket és szép ruhákat; dus hajfonatát tölöl lemetszik, s fejét simára borotváltják. A hitvesi jelvényeket, amelyeket a nyakán viselt, letépi; most már azután igazán özvegygé lett!

Ettől kezdve otthon eselédnek tekint mindenki, s még a gyermekeitől is el van tiltva, s ezek atyjuk halálának okozóját látják benne. Mindenki borzalommal, megvetéssel néz rá. Sokan azonban nem tudják elviselni ezt a kegyetlen megálázást s inkább önként mennek a halálba.

Indiában, az 1907-iki népszámlálás adatai szerint huszonegy millió özvegy nő volt; ezek közül mintegy 7000.000 kiskorú és gyermekleány. Ott ugyanis meg van engedve, hogy öreg férfiak gyermekleányt vegyenek el feleségül, ezek azután még életük hajnalán özvegyégre jutnak.

Japán leányok.

Mit nem szabad nekik tenniük.

Az egyik német újság Tokióból érkezett fordításban közli a japán leányok illemszabályait, amelyek a következők:

Zárt helyen nem szabad szórakoznod fiatalleánnyal, ha nincsen jelen egy felügyelő harmadik személy.

Fiatalleányt nem szabad meglátogatnod.

Nőtlen férfit nem szabad lakásán felkeresned, ha idősebb asszony nincsen a háznál.

Fiatalleánnyal nem szabad levelezned. Az idegenektől kapott leveleket ne bontsd fel magad.

Arcképeket és más holmikait nem szabad fiatalleánnyal cserélned.

Fiatalleányt nem szabad betegágyánál fogadnod.

Napnyugta után nem szabad sehová se menned. Ha okvetlenül szükséges elmened, akkor vigyél kíséret magaddal.

Kísérő nélkül nem szabad utaznod.

Egyedül nem szabad sehohol laknod.

Egy férfi jelenlétében szóval és mozdulattal ne viselkedjél közönségesen.

Nem szabad azzal a férfival szóba állnod, akit illően be nem mutatnak neked.

Fiatalleánnyal nem menj búcsuzni, vagy találkára.

Férfiak jelenlétében ne öltözködjél.

Ezeket az illemszabályokat felterjesztették a császári nevelési társasághoz, a mely a jóváhagyás után elrendelte, hogy a szabályokat nyomtassák ki és osztogassák szét a leányiskolákban.

Elveszett fogadás.

Gróf Batthyány Tivadar minisztersége.

Az egyik budapesti lapban olvassuk: Három hónap előtt, amikor a képviselőház az elnapolás előtti utolsó ülését tartotta, érdekes fogadás történt a képviselőház folyosóján. Egy politikai újságíró szembetalálkozott a folyosón Batthyány Tivadar gróffal. Az újságíró így aposztrofálta a gróft: —Üdvözlöm, kegyelmes uram... —Óhó! — tiltakozott nevére gróf Batthyány a magasabb cím elhívása előtt. —Csak maradjunk az egyszerű méltóságosnál. —A gróf ur korán ezáfol, — vélte az újságíró, — mert fogadni merek, hogy méltóságod rövid időn belüli kegyelmes ur lesz. —Hogy érti ezt? —Miniszter lesz! Gróf Batthyány újra nevetett: —Es mennyi időt ad erre? —Kérdezte az újságírótól. —Három hónapot! —Íát fogadjunk! Az újságíró teljes nyugalommal, mint aki biztos a dolgában, mondta: —A tét legyen három jó szivar.

—Helyes! — felelte a gróf. — A vesztő fizet a nyertesnek három szivart. Legyen nyugodt, barátom, én csak trabukót szívok.

Az újságíró szerényen meghajolt: —Én meg csak havannát, méltóságos uram!

A három hónap azóta elmult és Batthyányból nem lett miniszter. Hogy nem lett, abban bőséges része volt a szóbanforgó újságírónak is, aki lapjában a bekövetkezett politikai válság folyamán a leghevesebben támada a Justh-Holló-Batthyány-féle csoportot.

A király hirtelen elhatározása aztán, hogy a mai kormány létét meghosszabbítja őszig, egyszerre halomra döntötte meg a kilátását is annak, hogy Batthyány hamarosan miniszter lehessen. És a képviselőház utolsó ülése után gróf Batthyány és a fogadó újságíró találkoztak a t. Ház folyosóján. Az újságíró, mikor meglátta Batthyányt, beszaladt a buffetbe, vásárolt három trabukót és ünnepélyesen át-nyújtotta Batthyánynak.

—Íme, méltóságos uram, az elvesztett fogadás... Batthyány nevére vette át a szivárokat és némi maliciával jegyezte meg: —No, abban magának is volt része, hogy nem lettem kegyelmes ur... Mire az újságíró szerényen felelte: —Ebből is láthatja, méltóságos uram, hogy milyen önzetlen fogadó voltam...

Párbaj hármasban.

A meglőtt francia író.

Párizsból most egy különös természetű szerelmi dráma híre jelentik: Egy elökelő és fiatal asszony, Laborie Gabrielle-Colette két revolverrel sulyosan megsebezte Chvable René Paul francia író és publicistát, akivel régebben viszonyt folytatott. Viszonyuk még a múlt év derekán szakadt meg, mégis Laborie asszony a lakásán követte el most a merényletet.

Valami ezimen tudnillik előbb felelta magához az író, akinek, úgy érezték, még egy kis revanssal tartozik. És volt benne valami: Chvable ugyanis a szakítás óta vérig bántotta, sértette az asszonyt és megrühöszölte, amennyire, és a hogyan csak lehetett. Tollát is arra használta, hogy az asszonyt megrágalmazza, s regényeiben, egyéb munkáiban, a legátványosabb nevek alatt úgy szerepeltette egykori kedvesét, hogy Laborie asszony méltán felháborodhatott, és mehetett panaszával bíróság elé. Azt hitte Chvable, hogy amit személyével nem bírt elérni, kiesikarhatja tollal, és szennyes rágalmakkal. Így például cikksorozatot kezdett egy folyóiratban ezzel a szügesztív címmel: „Hogyan szerex magának szeretőt a nő?” Tanácsokat adott itt, utasításokat, számszámokat írogatott össze, hol mintha egy világot járt öreg esavargó lenne, hol mintha holmi vén cocotte osztogatná itt bölcsesége olesó magvait. A cikkekkel pedig volt szeretője nevével kezdte. Hasonlóként járt el egy másik cikksorozatában, amelynek „Egy játékburlang mélységeiből” volt a címe. Laborie asszony meguntla nevének és személyének ezt a rettenetes megrühöszölését s ezért feljelentést tett üldözője ellen. Chvable azonban bíróság előtt tagadta, hogy az inkriminált cikkeknek ő a szerzője, és elérte, hogy felmenték. Azután folytatta ezt a kampányt, addig, amíg Laborie asszony, kibékülés ürügye alatt, a minap meg nem hívta lakására. Akkor történt a merénylet.

Az asszony, revolverrel kétszer rálőtt volt kedvesére és sulyosan megsebezte. Tetteté azzal indokolta meg, amit fennebb elmondottunk. Ezzel szemben a merénylet áldozata, aki egyébként Doyen-nek, a híres orvosnának és a rácszérny fel-találójának veje, úgy nyilatkozott, hogy a Laborie asszony tettének egészen más rugója van. Igaz ugyan, hogy ő a szakítás után egy ideig még kereste az asszonyt, de utóbb azonban teljesen lemondott róla. Ellenben történt, hogy neki, Chvablenak véletlenül afféjra akadt Laborie asszony legújabb kedvesével, a két férfi lovagias mérkőzés előtt állt, s az asszony, hogy új kedvesét megvédje, esalta lakására a régit, akit aztán le akart löni...

Hogy a két verzió közül melyik az igaz, persze, kétes még, de bizonyos, hogy ez a bonyolult párbaj hármasban nagy feltűnést kelt a szenzációst szomjazó, nyári Párizsban.

ADAKOZZUNK!

Madách Imrénének, a nagy költőnek, síremlékét állítunk. Adjon minden Amerikában élő magyar erre a nemes célra néhány centet. Minden béérkező adományt nyilvánosan nyújtázunk. Az adomány levélbélégeketben is beküldhető erre a címre: „BEVÁNDORLO”, 327 East 13 street, NEW YORK.

Minden kishirdetés TIZ szög 25 cent. Minden további szó 2 cent. Kishirdetésekre előre fizetendők.

KISHIRDETÉSEK fogadja a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

KISHIRDETÉSEKET fogadja a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESÍTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkesze. HARSANYI LÁSZLÓ. Istenisztelet minden vasárnap délut. 3 órakor. Lelkesznak: 200-2-ik Avenue.

A COLUMBUSI ÉS VIDÉKI MAGYAR REF. EGYHÁZ. A lelkipastor címe: Rev. ALEX. SZÉKELY, 1764 S. Washington Ave. Istenisztelet minden vasárnap délelőtt 10 órakor, délután 3 órakor, vasárnap iskolák délután 2 órakor.

ELADÓ magyarul helyen egy fűszer, kalap, cipő- és más ruhanemű-tétel, 3 kocsi és 10, 8 házhely istállóval és egyéb mellék-épületekkel jutányos áron, mert nem be-telegése folytán lényegesen agrok visszahátrúti Magyarországra. Személyesen vagy levélben tudakozható magánál a tulaj-donosnál

S. SARKADI Box 97 Martins Creek, Pa.

Épület. teljes felszereléssel kolbászfőzóra, vidéki helyen olesó áron és kedveső felletekkel melett el-adó. Az épületben kátszóba és fürdőszoba lákás is van. Ajánkozik forduljanak részletekért a „Bevándorló” kiadóhivatálahoz: 327 East 13 street, New York. A város nagy magyar telep, ahol egy kolbászfőzés már a magyarságotól is megélhet, mert ilyenféle üzletember nincsen az egész városban.

A HARANGOZÓ FIA REGÉNY A SZABADSÁGHARCZÓBÓL, egy kötetben. Ára 30 cent, ami bélégeketben is beküldhető. Minden megrendelés így ezim-zendő: Bevándorló, 327 E. 13 st., New York.

Gyönyörű olvasmány. INGYEN! Az Egyesült Államok és Canada legujabb teljes térképe, érdekes és hasznos Utmutató-vel, az amerikai magyarság részére, Németh János bankár, v. es. és kir. koronázó ügyvívő ki-adásában most jelent meg és minden hátrátá-nak INGYEN küldi meg, ha postaköltségre 2 centes béléget küld be e címre:

JOHN NÉMETH, banker, 457 Washington Street, New York, N. Y.

GUTTMAN J. és TSA a Nyugat első magyar könyvkereskedése Imakönyvek, regények, történelmi munkák és minden egyéb könyvek, hazai dohányszerek, szeszi, pálinka, hipó túró, magyar szivacskár elárúttása nagyban és kicsinyben. Jutá-nyos árak. Posta- és kikötői posteszes-közlétnek.

PEBLEERNEK KÖLÖN KEDVEZMENYEK. Minden megrendelés így ezim-zendő: J. GUTTMAN & CO., 380 WEST DIVISION STREET, CHICAGO.

HENTES és FÜSZERÜZLET teljes felszereléssel eladó. A felszerelés a következőkkel áll: 2 ló, 3 szekér, 2 buggy, 2 register, 3 mérő, nagy jeges szekrény 2200 forrasztó 3000 dollár. Eladás-ár 1100 dollár készpénzben. A raktáron levő árak a bevásárlási áron veendők át. Tudakozódní lehet a tulajdonosnál: PAUL PACHUDA WINDBER, Pa., vagy a Bevándorló pittsburgi irodájában, 2502 FORBES ST., PITTSBURG, Pa.

S. G. ROVNIANEK & CO., Amerikában a legnagyobb üzlet hómé- és importált italok nagyban való elárú-rtására.

Minden egyes megrendelésnél, ha a meg-rendelt italok ára legnagyobb 10 dollárt tesz ki, a szállítási költséget mi fizetjük. PÁLINKÁK GALJONOKRA. Jó fehér pálinka \$2.00, 2.50, 3.00 Jó vörös pálinka \$2.00, 2.50, 3.00 Legjobb gabonapálinka \$2.00, 2.50, 3.00 Jamaikai rum \$2.00, 2.50, 3.00 Kőménymagos \$1.50, 2.00, 2.50 Anizs \$1.50, 2.00, 2.50 Tiszta spirituusz \$2.50, 3.00, 3.50 AMERIKAI BOROK GALJONJA. Ohioi vörös \$1.00 Ohioi fehér édes \$1.25 Kaliforniai régi, savanyu \$1.50 Kaliforniai muskatalyos \$1.50 Kaliforniai tokaji \$1.75 Kaliforniai 5 éves Port bor \$2.00 Kaliforniai Sherry bor \$2.00 Kaliforniai burgundi vörös \$1.50 Az italokért járó pénz postautalvány-nyal vagy regisztrált levélben mindig elő-ve küldendő.

AKI CSAK MEGKÖSTÖLTA A MI TISZTA BORAINKAT ÉS PALINKAINKAT, AZ SOHASEM BANTA MEG ÉS MINDIG LEGJOBBAN ÉS PONTOSAN KI VOLT SZOLGÁLVA. Tegyen egy próbarendelést és nem fogja megbánni soha. A leveletket így ezimezse: S. G. ROVNIANEK & CO., 318 THIRD AVE PITTSBURG PA.

Mrs. Szilágyi budapesti egyetemen végzett és a new yorki Board of Health által engedélyezett okleveles szülésznő. Segélyt és tanácsot nyújt, lakásán szülő nőket elfogad. 111 ST. MARKS PLACE, NEW YORK

A NAP A magyar újságírás szanászója. Magyarországra legfontosabbnak és legérdekesebbnek napilapja. Főszerkesztő: BRADU BARDOK. Politikai főmunkatársai: Brády Sándor, Lengyel Koltán és dr. Kalmár Antal.

A NAP a 48-as esemény legújabb kiadása s a 67-es politika legérdekesebb kiadása. A NAP a szeszak és leghívtárhó lap, de a LEOLÉKÖZÉRE IS. Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.— Félévre \$3.50. Negyedévre \$2.25. Mutatványkiszárlás költségét küld: A NAP kiadóhivatala: Budapest, VIII. kor. Böck Sándor-utca 9. sz.

\$25,000.00 ÁLLAMI BEPÍTŐITEK. Joseph Major Myers pénzügytörtető. Főhatal: PHILLIPSBURG, N. J. Főhatal: ALPHA, N. J.

FORDITAS. Ugy törvényes iratok, mint bizonyítványok és magánlevelek magyarul angolra, vagy az-angolra, avagy mindkét nyelvből ma-gyarrá való fordítása végett forduljanak le-veleleg.

TURK JÓZSEF 408 CAXTON BUILDING, CLEVELAND, O.

HA NEM BESZÉL ANGOLUL és ha akarja tudni, akkor küldje be a nevé-t és pontot címre: MANDEL ERNŐEK 6 majd felvilágosítást fog küldeni, hogyan lehet megtanulni három hónap alatt. Tanúsí 2 dollár havonta. 61 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

„A MAGYAR FARMER“ CANADA LEGNAGYOBB MAGYAR HETILAPJA. Tartalmazza a bevándorlókat érdeklő ösz-tes adatokat. Ingyen felvilágosítással szolgál minden ügyben.

ELFOZTETÉSI DIJ: Egész évre \$1.50. 218 Dufferin Ave. Winnipeg, Man. Előfizetéseket a „BEVÁNDORLO” is elfogad.

SEHONNAI KISSASSZONY ez az érdekesítő regény, mely most fog befe-jeződni a „Bevándorló”-ban, KÉT FOZOTT KO-TETBEN is kapható. Ára mindkét kötetnek EGY dollár. A pénz előzetes beküldése mellett azonnal megküldjük a két kötetet a megrendelő-nek. Minden megrendelés így ezim-zendő: „BE-VÁNDORLO, 327 East 13 street, NEW YORK.

ELADÓ hazautazás miatt egy pénzküldő iroda ve-gyeskereskedéssel. Cím: Louis Spitzer, 1140 St. Clair Ave., Youngstown, O. (aug. 3.)

HÁZASODNI akar egy 28 éves fiatal ember, akinek ezer dollár megtakarított pénze és ren-de keresete van. Nősülés céljából ke-res tisztességes leányt vagy fiatal özvegy-asszonyt, akinek szintén van némi meg-takarított vagyona. Levelek így ezim-zendők: And. Patkó, 610 Oak street, Ber-wick, Pa. (23-27)

RIZSAK JÁNOS passiaci pénzküldő budapesti irodája VII. KIRÁLY-UTCA 193. SZAM ALATT van. Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

Pásztor Béla ur, aki lapunkat keleti Pennsylvániában képviseli, a legközelebbi napokban SCRAPONT, WILKESBARRET és e város környékét fogja meglátogatni. Az ottani magyarság szives jóindulatába ajánljuk Pásztor Béla urat. A Bevándorló kiadóhivatala.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel értesítjük olvasóinkat, hogy KOSTRUB N. FERENCZ ur chicagói székhellyel Illinois és Indiana álla-mokban, PÁSZTOR BÉLA ur Pennsylvania állam ban és FEHÉR JENŐ ur bridgeporti székhely-lyel Connecticut államban képviselik a „Bevándorló”-t.

Makray Aladár KÖZJEGYZŐI IRODÁJA. 315 PLEASANT AVE. NEW YORK CITY A 17-IK UTCZA SARKÁN. Okmányok kiállítását és hitelesítést el-vállalja. Elét- és tüstibiztosítás. Ingatlak-nyok vételre és eladásra. „A BEVÁNDORLO” FÖKIRODÁJA. Felsővárosi olvasóink forduljanak oda minden ügyes-bajos dolgaikban.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET (HUNGARIAN PROTECTIVE) SOCIETY. Pittsburg, Pa. Alapították 1905-ben. Igazgatósági üléseket tartja minden hónapban saját helyiségben.

433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa. Elnök: Ohegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Magyar András, pénztárnok Horváth János, titká: Koháry Bertalan, ügyészek: W. Clyde Grubbs, T. Chalm Duff, magyar ügyész és közjegyző Dóbo István, ellenőrök Kovács Rudolf, Stungor János, Igazgatók Pittsburgban Horváth János, Ma-gyar András. Connellsville és vidéken Kelle-szár István, Trawesky és vidéken Kránitz Kálmán, Flemingpark és Pittokban Kuruc Vendel. Bructon és vidéken Kánya Gábor. McKeesportban Kánya Gusztáv, Trangerben Lengyel János. Ambridgeben Szabó János. Irriben Kopházi József. Dunkirkben Simon József. New Brightonban Görös Kálmán. Duquesneban Golyóy András. Coleyban (Castle Shannon) Báthory István. Leechburgban Soltész János. Preston, Burdinen és vi-déken Géci Imre, Hahnagy Ádám. Pricedalen Krájnyák András. Coal Bluff Shire Oaksion Herspold István. Coal Center és vi-déken Jakubik János, Andó József. Wickha-venben Szabados István. W. Leisenringben Elek András. Uniontownban Matulya Zoltán. Lyndorán Magetti Géza. Expediten Szanyogh Ferencz. Vintondalen Olesányi La-jos. Blackburnon Zhorai János. Adaladinen Mihók György. Leisenringen 3. Víz János. Star Junctionban Köles István. Bard Beő János. Connorsville Gyurkovics József, Lock No. 3. Mitró János.

SZABADALMAKAT kieszközöl bel- és külföldön s azok eladását és értékesítést közvetíti HERZOG ZSIGMOND az Egyesült Államok szabadalmi hivatalában be-jegyzett szabadalmi ügyvívő és a budapesti ki-ütegvetemen végzett okleveles mérnök. 116 WASSAU STREET NEW YORK. Este és vasárnap 955 Second Ave.

MRS. BÉRESSY okleveles magyar szülésznő mindenféle női be-tegységhez ért. Szüléseket a háznál is elfogad. Cím: Mrs. J. Bérssy, 132 seventh street, cor-ner Avenue B, New York.

Nők és férfiak! Nekünk van a legnagyobb orvosi gyakorlat-ban a magyark közt az Egyesült Államok-ban és Kánadában. Sok év óta férfi és női betegségek gyógy-ításának szenteltük magunkat. Kik alapoz, lelkiszerelés gyógyulást keres-nek szakszavot, tapasztalt európai orvosokkal. — Kik alaposan vizsgálják, kezelik, orvos-olják, ideg-, máj, gyomor, vesé-, hólyag-, bór-, száj-, szem-, fül-, orrbetegségeket, nemlgy-venészet, aranyér-, közvénybetegségeket, vérért-gezeszt, légtüdőbetegségeket, húgyúti-, béllegés és barm-lyuk betegségeket, — azok bizalommal forduljanak hozzánk. Mi rövid idő alatt kezelünk mindennemű titkos, belső és kiadó betegségeket, dagmadást (ter-ri-gy, torokdagaszt), verőbajokat, elgyengült fer-fiket, impotenciát, ifjúkori bémok és érhágsók követelményeket és mi lennemé rendi beteg-ség. Jelszavunk: a beteg alapos és lelkiszerelés-kezelése, annak megelőzése. Ha a bajt gyógyíthatatlannak találjuk, az kezelőre nem vállaljuk el és tisztán meg-mondjuk. Gyógykezelésünk teljesen fájdalom nélkül és nem akadályoz senkit munkájában; szűzlet-egyégyítünk évente. Tanácsért forduljon hozzánk; ez semmibe sem kerül; ha baja van, járjon azonnal, ne ha-lissza holnapra. Ha személyesen nem jöhet, írjon. Fel vagyunk szerelve legújabb villanyos készülékkel, Röntgen-sugaras géppel (mely a testi keresztülvilágítást teszi lehetővé) és a jelenkori orvosi tudomány minden legújodás-á-sá sebz eszközivel. Vizeletvizelmény elvállalunk; mérgeket gyógy-gerseimben nem alkalmazunk. Mi New York államban törvényileg be-ny-nyak gyógyre.

Dr. Landes, Dr. Rankin, Dr. Roger, Dr. Shattuck, orvosok a Bécsi Orvosok Intézetében. 140 E. 22 STREET, NEW YORK CITY. 3-ik és Lexington Ave. között. BÉNEDELS: Reggel 9-tól este 8-ig. VÁSÁRNAP: Reggel 9-ától dé. 4-ig.

MEGJEL VI. Évfoly

A gazo-lásával nem ták előlé hangok az zot szig az Egye- Tulzás zása es kozásuk esk az na ak az hogy sz rö-l-hétre tuoznak desben e pontját bármenny-nak sors- annak a portálás lási kik-ről, hogy utnak, a- évenység- gás alá orszá-; a beván- nagy jó- szűnák emberba- a gazdas- szabad f- Ez az vándorlá- zaklatás- tunk mi- meneszt- egy enkl- lakozhat- lyet a League- zeti szó- s amely- nünket. Ez a s- lóban a- 10 megf- kodni. Ez- okolását- kezébe a- mondja- nagy a- munkás- mivel a- A liga l- az orszá- vább. Ha igi- rekedne- esen pén- tatlanul- yorki be- ismerete- rendelet- lehet m- más men- hasznát- pillanat- séges ut- esakhog- rek; aki- ni, hogy- ahhoz a- saját or- ni. Ille- korolhat- gyakoro- Hanem- azért ser- bevánd-